

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—	
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5:50
na mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v priložju levo), telefon št. 34.

Izloja vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

inserirati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserirati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne odziva. „Slovenski Narod“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skrajni naprej K 25—	za Nemčijo:	celo leto naprej K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto naprej K 35—
četrt leta	6:50		
na mesec	2:30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dverice levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Konstanca.

Dunaj, 15. junija.

Kaj sta govorila car Nikolaj in kralj Karel v intimnem razgovoru včeraj v Konstanci, o čem so referirali ruski in romunski državni obema vladarjema, kakšni so rezultati konference ruskega zunanjega ministra Sasonova z romunskimi njegovimi kolegi — to so vprašanja, na katera ne dobimo jasnega in točnega odgovora. Ne vemo, kako bo zvenelo ime »Konstanca« v zgodovini in kateri historični dogodki bodo vezani z jasnim nedeljskim dnevom 14. junija 1914, ko sta se ruski car in romunski kralj poljubljala ob obali Črnega morja, katerega vode se pretakajo tja do Carigrada in skozi Dardanele v Sredozemsko morje. Le eno je jasno: včerajšnji dan je zgodovinski dan, politični dan prvega reda.

Rusija in Romunija sta v spominu na nekdanje slavne dni bratskega vojevanja obnovili stare zveze in dolgoletna obdobja romunske politike intimnih odnosov napram trozvezi, osobito napram Avstriji je pri kraju. Sestanek v Konstanci je zaključna točka v povesti o žandarju trozveze na Balkanu in obenem mogočen uvod k novim historičnim dogodkom — katerih ne poznamo, katere pa morda lahko slutimo.

Včerajšnja entrevjuja v Konstanci se je izvršila z vsemi zunanji znaki največje intimnosti med obema vladarjema in njunima rodbinama, največje zaupljivosti med vodilnimi državni obeh držav in najprisrčnejšega prijateljstva med obema narodoma. Ko je pri sijajni vojaški paradi defilirali kralj Karel na čelu celega armadnega zbora pred svojim ruskim prijateljem, se je zdelo to nepregledni množici kakor simbol in nepopisne ovacije so se dvignile k nebu — ovacije naroda, kateremu se izpolnjuje očitno največja želja: trajno zaveznitvo z Rusijo.

Konstanški entrevjuja daje to obilježje še poseben veleznakičen in velepomemben znak. Romunija se veže z Rusijo po volji romunskega naroda, kateri se je moral vkloniti tudi sivolasni kralj Karel, Hohenzoller, vedno bolj nagnjen na bližnji

nemški zapad, kakor pa slovanski sever. To je efekt polpreteklih dogodkov na Balkanu, nesrečne taktike avstrijske diplomacije, pa tudi spretnosti ruskih državnikov. Z odtrganjem Romunije od trozveze, je pridobila ruska politika kolosalni aktivum v svoje politične račune, utrela je politika trozveze izgubo, ki se sploh ne da nadomestiti; največje avstrijsko - nemško - bolgarsko prijateljstvo nima niti cene slabega surrogata, že radi tega ne, ker sloni prijateljstvo le na minljivem temelju Radoslavovega režima.

Napitnice, ki sta jih snoči govorila kralj Karel in car Nikolaj, so velepomembne, tem bolj, ker je glavno politično noto poudaril ruski gost. Car Nikolaj je z osobitim naglasom postavil prijateljstvo obeh narodov v ospredje: spomnil se je verske vzajemnosti, naglašal, kako iskreno bidejo ruska srca za romunske prijatelje. Navezal je na davno preteklo čase in premostil politiko zadnjih desetletij s svečano izjavo, da odgovarja prijateljstvo Romunije in Rusije najbolje zgodovinskih tradicijam in in interesom obeh držav - sosed. Skupnost teh interesov, pravi car Nikolaj, mi je najboljši porok za srečni razvoj našega prijateljstva in naših dobrih soseskih odnosov.

Ta stavek zasluži posebno pozornost, ker nam odpira vsaj v nekoliko vpogled v načrte, ki naj bi bili v bodoče temelj skupnega postopanja Rusije in Romunije. Podučeni krogi ne dvomijo o glavnem predmetu, o katerem se je včeraj v Konstanci razpravljalo. To vprašanje je dardanelsko. Za Rusijo je življenjski interes, da se odprejo Dardanele povsem in brez pridržkov ne le njeni trgovski, temveč tudi vojni mornarici. Šele skozi ta vrata more stopiti Rusija na vojišča centralne Evrope in je popolna prostost tega morskega prehoda zamore zajamčiti popolni in nemoteni razmah njene velikanske trgovine z agrarnimi pridelki. Dardanelsko vprašanje pa bo rešeno šele, kadar se definitivno odloči usoda Carigrada, Turčije sploh, Turčija in Evropa, Evropa in Balkan, Balkan in Romunija, Rusija in turško vprašanje, to so temata, ki so v najozji zvezi z dardanelskim, in o katerih se je včeraj gotovo govorilo. Ta vprašanja niso le aktualna z ozirom na

grozeči grško - turški konflikt, temveč Rusija sama jih ne da več z dnevnega reda in jih hoče skoraj definitivno rešiti. Romunija je za ta slučaj silno dragoceni zaveznik, katerega je treba trdno prikleniti in pridobiti. In tako se včeraj v Konstanci ni le govorilo o bližnji zaroki velekneginje Tatjane s princem Karlom, temveč, kakor se v romunskih in ruskih krogih soglasno zatrjuje, tudi o doti, ki naj jo dobi carjeva hčerka. Ta dota bi bila velik kos Besarabije, katero hoče povrniti Rusija Romunski . . .

Entrevjuja v Konstanci je za trozvezo velikanski moraličen in političen poraz. Trozveza mora sedaj izgubo na nekak način nadomestiti, najskrajnejše posledice včerajšnjega dne preprečiti.

Razmotrivanje položaja po odpadu Romunije je bil pravi povod obiska nemškega cesarja v Konopištu, katerega rezultate je vzel na znanje včeraj k prestolonasledniku v Konopištu poklicani grof Berchtold.

Evropa štrli v orožju in trozveza hoče napeti vse sile, da izravna izgubo armade, katera je dosedaj korakala v načrtih generalov trozveze, včeraj pa ob oglušujočem klicanju romunskega naroda — defilirala pred ruskim carjem.

Škandalozno ljub. mestno gospodarstvo.

Odgovarja župan dr. I. T.

VII.

»Mestni dom«.

»Mestni dom« je bila potrebna stavba, in če bi se ne bila pod Hribarjem gradila, gradila bi se bila pod njegovimi nasledniki! O tem noben razsedel človek ne dvomi več, že zategadelj ne, ker je morala mestna občina skrbeti za streho prostovoljnemu gasilnemu društvu, katero nosi bremena, ki bi jih sicer morala nositi mestna občina. V tem pogledu je sodba celega mesta edina; ravnotako smo edini v tem oziru, da bi bila občina, da se je gradil »Mestni dom« na kupljenem svetu, za stavbo dosti več izdala, nego je izdala tako. Z »Mestnim domom« se je preskrbelo za požarno brambo, tam so se na-

stanili rešilni zavodi, tam se nahaja znaten del mestnih uradov, tam se vrše nabori in tam je spravljen velik del zalog mestne elektrarne.

»Mestni dom« je potemtakem javno poslopje. Sedaj pa nastopijo deželni revizorji, češ, to poslopje se klaverno obrestuje; pri njem izgubi mestna občina vsako leto okrog 9000 K! Gospoda, nam je res težavno ostati resnim pri takem nastopu deželnih revizorjev! Mestna hiša stoji že nekaj stoletij in le čudimo se, da se gg. revizorji niso oprijeli ženjalne misli, da je imela občina v teku stoletij pri svojem rotovžu nekaj milijonov izgube, ker ves čas, kar stoji, ni to poslopje doneslo mestni občini niti beliča. Če se ne motimo, je stal deželni dvorec deželo Kranjsko nič več, nego milijon kron. Mi bi bili deželnim revizorjem zelo hvaležni, da so napravili paralelo: na eni strani naj bi napisali z najtemnejšim črnilom, koliko ima občina pri svojem »Mestnem domu« na leto izgube, na drugi strani pa bi lahko v rožicah navedli tiste bogate dohodke, katere nosi deželni dvorec vsako leto. Obžalujemo, da so gospodje vse to opustili ter se tako prostovoljno odrekli triumfu, s katerim bi se lahko pred ljubljansko javnostjo pobahali!

Sicer pa je mogoče, da bo deželni odbor pri rešitvi revizijskega poročila, zaukazal mestni upravi, da ima vsako leto od požarne brambe zahtevati letno najemščino, recimo kakih 6000 K. Društvo je bogato in je tudi pri sedanjih intencijah, ki vladajo glede gasilstva v deželnem dvorcu, skoro nepotrebno. Torej z najemnino na to bogato društvo in mizerija 9000 K bo odpravljena! Probatum erit!

Gosp. deželni revizor piše: »Za podrobno sestavo načrtov je prejel mestni arhitekt Ciril Koch honorar 4000 K, z dostavkom, da se delo izvrši v izvenuradnih urah.«

Ostanimo pri tem stavku, ki je v ti lapidarnosti, ne da bi se še kaj drugega omenilo, značilen za tisto metodo, s katero nastopajo deželni revizorji! Tako, kakor je stvar tiskana v »Slovencu«, mora napraviti vtisk, da so se načrti izdelali po mestnem arhitektu, da so se imeli napraviti izven uradnih ur, da pa je skoro gotovo, da so se izdelali med

uradnimi urami. To je pomen kratkega stavka, ker drugače ne vemo, čemu naglašajo revizorji v svojem poročilu, da se je Cirilu Kochu izplačal honorar 4000 K, z dostavkom, da se delo izvrši v izvenuradnih urah.

V tem opažamo nekaj namen, sumničati mestnega uradnika, katerega se z imenom navaja, katerega navedi pa ni bila čisto nobena potreba, ker je jasno, da bi načrti za tako obsežno stavbo, kot je »Mestni dom«, pri vsakem drugem več stali, nego 4000 kron. Koliko pa je plačala dežela za načrte svojega deželnega dvorca? In niti najmanjša pregreha ni, če se mestna uprava pri izdelovanju takih načrtov spominja svojega lastnega uradnika, ki je sposoben in ki v potu svojega obraza pošteno služi kruh mnogoštevilni svoji rodbini.

Ta lapidarni stavek v poročilu je sad nelepe nevoščljivosti, ki jo goji deželni uradnik proti mestnemu uradniku, in sicer deželni uradnik, o katerem je notorično znano, da si od dežele da plačati vsak migljaj prsta, kojega napravi izven uradnega časa. Drugače se nam ne zdi vredno odgovarjati!

Veliko zaslugo pa so si vendar pridobili revizorji pri »Mestnem domu«, ko so po trudpolnem raziskavanju dognali, da od treh shodov, pri katerih se je razpravljalo o občinskih zadevah, ni bila plačana odškodnina v znesku 162 K. Da so gg. revizorji to staknili, je njihova špeciálna zasluga, za kar jim, ker bo mesto prejkone s temi 162 K gospodarsko rešeno, tukaj javno čestitamo!

VIII.

Hotel Tivoli.

»Tivoli, hotel nesrečnega imena!« ta politični sonet recitirajo naši ljubljanski. Deželni revizorji se tej deklamaciji tudi niso mogli odreči. Priznati pa moramo, da je to prvo poglavje njihovega poročila, kjer skušajo ostati nekoliko mirnejši in objektivnejši. Edina opazka, da je dobil mestni uradnik 3000 K za napravo podrobnih načrtov, pričuje še o kronični bolezni revizorjev, to je o tisti zlatenici, o kateri smo že govorili.

O hotelu v tivolskem logu se mora priznati, da se kaže v njem ponesre-

LISTEK.

Krpa na čevlju.

Ali nisi anahronizem, prijatelj Mrva? Ne; vsaka doba, vsaka ura ima svoje ogrizke, ocepke in olupke. Vsaka procesija, bodisi Kristova ali Antikristova, ima svojo monštranco, svoje duhovnike, svoje ministre, svoje drhal; in ima svoje gledalce, ki stoje ob strani, pod strogim nadzorstvom policije. Tudi časi vaških postopačev in bebecv še niso minili in nikoli ne bodo; razložek je le ta, da postopači in bebeci ne nosijo več irhastih hlač, da se ne pridušajo več toliko in da vsled dragine niso več tako duhoviti, kakor so bili. Vsak dan posebej in vsak kraj posebej vleče v večnost priveske seboj, o katerih sodi, da so nepotrebni, ali celo pohujšljivi, pa se nazadnje razodene, da so imeniten kos podobe tega dneva in kraja.

Prijatelj Mrva, odmeček, povej sam svojo zgodbo, kakor ti je prav! Nisem bil odmeček že po rojstvu, ker takih odmečkov ni. Še otrobi so bili koristen del zlahnega klasja. Tudi zvezda je odmeček vesoljnosti šele v hipu, ko se utrne. Življenje se strašno hitro vrti in ob tem jadernem vrtenju se časih utrga

mrvica iz svetlega kolobarja ter se izgubi v tišino in noč. Kdo bi stikal za vzrokom? Kolikor ga je mogoče dognati, je ta vzrok ponavadi sila ničev in smešen.

Povej svojo zgodbo! —

Služil sem za učitelja že par let. Godilo se mi je, kakor se pač godi mladim učiteljem. Obilnih solza nisem pretakal ob svoji revščini, zato ne, ker je še prav videl in občutil nisem. Bil sem veselega srca in lahke krvi, lep fant, zmirom zaljubljen. Tako bi bil čisto ponevedoma, brez truda, brez skrbi in misli dosegel vse, kar dosežejo drugi, ki ostanejo v svetlem kolobarju: prijetno službo, lepo ženo, naklonjenost predstojnikov, spoštovanje tovarišev, ljubezen mladine; tisto revščino ali tisto bogastvo, ki veže človeka z ljudmi.

Nekoč na zimo sem premišljeval, kako bi se mogel dokopati do spodobnih čevljev. Poleti sem nosil sandale, ob slabem vremenu čizme. Oboje je bilo že pošvedrano, brez prave oblike, za cesto le v mraku še za rabo, za šolo kar ne več. Najbolj pri kraju pa so bili zimski škornji. Kolikor dalj sem jih ogledaval, toliko bolj očitno je bilo, da se s takimi škornji, do fermenta razdrapanimi, ne morem prikazati med ljudi.

Da bi si naročil nov par, mi še v misli ni šinilo. Par čevljev . . . in tiste čase sem imel tak apetit, moj

Bog, tak apetit! Čudno je, da ima vsak učitelj tak čeznaturen apetit vse od tistega dne, ko ga pošljejo v penzijo!

V našem kraju ni bila zima preveč huda, tudi blato skoraj nikoli ni segalo preko gležnjev. Dalo bi se za silo izhajati s čizmi tudi pozimi. Tako sem razsodil ter se napolil k čevljarju. Pokazal sem mu čizme.

»Nič hudega ni!« je rekel. »Podplati so še skoraj celi . . . gornje usnje je počilo na tem desnem . . . par zaplat bo treba . . . le par zaplat!«

Čez par dni se je napravilo deževno vreme. Sandale so bile koj razmočene, kakor kunjja; šel sem po čizme.

Čevljar je bil našil na desni čevljev grobo zaplato iz debelega usnja.

»Kaj se ni dalo drugače?« sem vprašal pohlevno.

»Kako pač?« je zagodrnjal ter me ošinil neprijazno iznad naočnikov.

»Navsezadnje, lilo ne bo vanje!« sem pomislil in sem šel. Začutil pa sem že takrat nekako nerazumljivo tesnobo v srcu.

Drugi dan sem v šoli izpraševal učenca, ki sem ga imel rad; bil je priden in brihten. Stal je pred menoj, jaz sem sedel kakor ponavadi, koleno čez koleno; z desno nogo sem narahlo pozibal. Čudno se mi je

zdelo, da je fant razmišljen, da se mu beseda zatika, da pogleduje v tla in pogleduje v stran.

»Kam pa buljiš . . . ali je naloga na mojem čevlju napisana?«

Fant je zardel.

V tistem trenutku sem zardel sam še hušje, tako močno, da me je zasklelo v oči.

»Poberi se!«

Okrenil sem sem se k zidu ter zakril učenecem z dlanjo svoje vroče lice.

»Če je videl ta, so videli pač vsi!« me je spreletelo.

Pogledal sem naskrivaj pod mizo, privzdignil čevlje.

»Zares, krpa je ogromna!«

Zazdelo se mi je mahoma, da je zaplata večja od celega čevlja, celo večja od mene — da nisem drugega nič, nego smešen privesek te zaplate. Ne vem, kaj je bilo takrat v meni; zdi se mi, da je bila ob tisti uri šele sama globoka, čisto otroška bridkost. In sram, prav tako otroški in prav tako brezkončen sram; paleča rdečica ni hotela z lic, še zmirom bolj je žgala.

Nizkotne in neumne misli so mi brodile po glavi, pa vendar so bile tako skeleče, kakor da so me zbadale z razbeljenimi iglami.

»Koga sem že srečal? Kdo je že videl?« Mili Bog, koga neki da sem srečal! Njo samo, njo še najpo-

(Konec prihodnj.)

čena špekulacija. Takih ponesrečenih špekulacij doživlja vsaka mestna uprava; od današnje pa proti do tržaške uprave bi lahko navedli slučajev, ki govore o tacihi ponesrečenih špekulacijah, kot je bila gradba hotela Tivoli. Ima li to mestno podjetje kaj prihodnosti ali ne, o tem še danes ne vemo; vemo pa, da so namenili, kateri so rodili to gradbo, bili idealni in hvalevredni. Menilo se je, da bo novi hotel mogočno sredstvo, ki bode privabljal tujce v Ljubljano. Če se ne motimo, je bilo ravno tedanje vodstvo „Društva za pospeševanje tujškega prometa“, spiritus agens v celi ti zadevi. To društvo je takratnemu županu na vse strani dokazovalo, da je občina zavezana postaviti večje hotelsko poslopje v tivolskem gozdu, ker je prepričan, da bo leto za letom natlačeno tujskih letoviščarjev.

Navedenemu za tujski promet je rodilo hotel Tivoli. Ali stvar se ni obnesla, kakor se ni obnesel marsikak drugi gospodarski projekt, ki je bil sad gospodarstvenega paroksizma, kateri je v tistih letih, ko se je gradil hotel Tivoli, pretresal našo deželo. Izostali so tujci. Nekaj krivde pa zadeva tudi ljubljansko občinstvo, ki podtivolske naprave, za katere skrbi naš Hejnc naravnost vrtnarsko-ženijalno docela zanemarlja. Skoraj bi rekli, da Ljubljanci ne vedo, kaj je pravzaprav hotel Tivoli in da bi naši drevoredi in nasadi, če bi tja slučajno ne zašel kak tujec in če bi ne imeli nekaj vpokojenih gospodov, prijateljev cvetoče narave, skoraj vsak dan prazni stali!

Nočemo opozarjati, da je tudi S. L. S. z gradbami včasih nesrečno špekulirala; posebno nočemo opozarjati na stari ljudski dom za gradom, ki je ljudski posojilnici pogoltnil toliko tisočakov, ker mestna uprava nobene tolažbe nima, če tudi drugi škodo trpe vsled ponesrečenih stavb!

No, tivolski hotel stoji in gotovo ga tudi klerikalni župan ljubljanski ne bi hotel podreti, ker bi s tem ničesar doseženo ne bilo. Vsakoletna zguba je; če pa znaša ta ravno 11.000 K, je drugo vprašanje. Pričakovali pa bi bili, da so deželni revizorji, ki hočejo, kar revizijsko poročilo jasno dokazuje in o čemer hočemo še spregovoriti, mestu ta ali oni dohodek odjesti, tukaj napeli svoje glave ter povedali, kje naj se poišče nov dohodek za mesto, s katerim bi se pokrila zguba 11.000 K pri tivolskem hotelu. O tem pa molče gospodje, ker jim ravno ničesar, kar bi mestu koristilo, na um ne pride. Mi pa bi tukaj vedeli svetovati in če imajo revizorji v sebi kak čut za dostojnost, nam morda ne bodo nasprotovali.

Po nečloveškem povišanju užitnine v Ljubljani je v nebo kričela resnica, da mestna ljubljanska uprava vsako leto napraska in nastrže deželi pol milijona kron. Sedmi del vseh deželnih dohodkov mora mesto ljubljansko leto za leto brezplačno skupaj nagrabiti! Tega pol milijona presentira „beračica“ Ljubljana „bogatašinji“ deželi na krožniku; le-ta ga milostno spravi in ljubljanskemu mestu niti Bog plačaj! ne reče. Da mora Ljubljana deželi na ta način tlačiti, je nekaj nekrščanskega, nekaj nekatoliškega, in da dežela sprejema to tlako, je nekaj umazanega, nekaj nehonetnega, kar bodo deželni očetje, kolikor mi poznamo njihove značaje, takoj radi odpravili! Mesto ima pri pobiranju užitnine ogromne režijske stroške in če bi dežela prispevala k tem stroškom z zneskom 11.000 K, bi bila to le kaplja, če pomislimo, da gre polovico užitninskega denarja, katerega nabere mesto po svojih mitnicah, v žrelo deželne uprave. Če bodo torej pri deželi pravični, bodo dovolili v prispevek, ki bo precej nadkrijevati zgubo, katero so izračunili revizorji pri tivolskem hotelu!

IX.

Denarji za znamenje sv. Trojice na Dunajski cesti.

Minima non curat revisor! V zlic temu straše deželni revizorji okrog znamenja sv. Trojice na Dunajski cesti. Gospodje so imeli res obilo časa in zatorej se ne čudimo, da so skoraj pol leta lovili muhe po magistratu. To izvedo, da se glede tega spomenika vodi poseben fond na magistratu. Taki minijturni fondi so pa nekaj preklicano nepotrebnega, ker se s tem samo pomnože posli mestnega knjigovodstva. Mesto je zavezano za spomenik sv. Trojice skrbeti in kedar je treba kaj popraviti, se pač popravi in postavi v proračun mestne občine za dotično leto. Tudi strehe na mestnih poslopih so včasih popravila potrebne, a vendar ne bomo za taka popravila ustanavljali posebnih zalog. Zatorej bo župan v eni prihodnjih sej nasvetoval, da naj se fond za sv. Trojice kasira, ker mora mestna občina skrbeti za spomenik, ker jo zadeva ta potrebnost, kakor vsaka druga občinska potrebnost.

Ni ga revizijskega poglavja brez neresnice! Najsi tudi stvar ni važna, moramo jo občinstvu vendar razložiti, da tako sprevidi, kako deželni revizorji nalašč pačijo resnico na magistratu.

Deželna vlada je dala za popravilo po potresu poškodovanega znamenja dvakrat po 1000 kron, torej skupaj 2000 K — h poprava je stala mestno občino 1475 „ 80 „ preostalo je torej 524 K 20 h G. Ivan Knez in Graška zavarovalna družba pa sta imela doplačati vsak po K 737-90, skupaj torej 1475 „ 80 „ Vsled sklepa občinskega sveta iz javne seje z dne 16. okt. 1900 mrg. št. 34468 se je znesek 2000 K — h

naložil na vložno knjižico Mestne hranilnice št. 57.097, katera je danes vredna 2816 K 08 h, ker se iz te knjižice od tistega časa, ko se je denar nanjo naložil, pa do danes ni dvignil niti vinar.

Sedaj pa naj slavno občinstvo samo presodi, koliko je vredna trditve deželnega revizorja, da denar za spomenik sv. Trojice spravlja mestni magistrat v zvezo s tekočim gospodarstvom mestnega zaklada. Trditve, da je prebitek 524 K 20 h ostal neporabljen in da ga mestni magistrat ni naložil, je pa naravnost škandalozna, če jo je revizor zapisal pri polni zavesti resnice; če pa je resnico pregledal, je pa zopet dokaz, da je revidiral škandalozno površno.

X.

Prebitek cesarjevega spomenika.

Tudi ta fond se bode odpravil, ker je mestna občina pravno veljavno zavezana skrbeti za ta spomenik. Kot golo fantazijo revizorjevo pa moramo zavrniti njegovo trditve, da bi mestna občina morala imeti naloženo svoto 8256 K 60 h v ta namen, da pokrje bodoče vzdrževalne stroške cesarjevega spomenika. Očita se mestnemu knjigovodstvu, da je predložilo napačen obračun o dohodkih in stroških cesarjevega spomenika. Mi smo vse premetali po mestnem knjigovodstvu in zopet nismo mogli stakniti družega, nego to-le:

Dohodki:	
Prispevek meste občine	20000 K — h
prispevki raznih tujih občin	10516 „ 94 „
narasle obresti	4750 „ 19 „
Dohodki so torej znašali skupno	35267 K 13 h
v tem, ko so znašali stroški	34709 „ 75 h
ostalo je torej	557 K 38 h

ki so se naložili na knjižico Mestne hranilnice št. 67956, kjer leže še danes.

Kakor smo izvedeli, je deželni odbor hvalevredno sklenil, da se revizijsko poročilo natisne, in morda vendarle smemo pričakovati, da bode vrhovna autonomna deželna inštanca usmilila se mestnega magistrata ter mu doposlala vsaj eden tiskan eksemplar. Nato bodemo lahko primerjali račun revizorjev, ali danes, če nas deželni odbor tudi desetkrat ob tla vrže, ne moremo napraviti drugega obračuna, kakor je zgorajšnji!

(Dalje prihodnjic.)

Notranjska gre naprej.

II.

Naš dopis v vašem listu z dne 30. maja t. l. »Notranjska gre naprej« je naše nizkotne klerikalce grozno poparil. Duhovniki so kar škripali jeze in klicali prokletstvo na tistega, ki se je upal odkriti javnosti njih polne mahinacije z zadrugami v klerikalnem političnem blatu. Da, da, gospodje! Vam je gola resnica zelo neljuba! Tudi ta članek, oprt s popolnoma resničnimi fakti, vam prav gotovo ne bo ljub. Toda ne moremo drugače! Ker si upate po svojih lažljivih cunjah blatiti na najgrši način vse, kar je napredno, naj torej izve vsa poštena javnost vse vaše brezprimerne podlosti, naj izve vsa poštena javnost, da ste prvi izvržek človeštva! Preidimo k stvari.

I.

V »Lažiljubu« od 11. junija je neki blagoslovljeni lažnik izbruhnil iz svojih lažljivih in gnojnice polnih ust nekaj »odgovor« na naš članek v »Slovenskem Narodu« od 30. maja. Dotični »odgovor« pa je tako klavrn in zopet tako poln laži, da našega članka sploh ni mogel ovreči, ampak se zviija kakor puisek v lastnem blatu. »Lažiljubov« dopisnik pravi, da je v njih posojilnici kmetov denar, v naši pa denar mogočev. — Ko bi smel »Lažiljubov« dopisnik pregledati imena vlagateljev naše posojilnice, bi se moral zjokati od žalosti in jeze, ker bi se prepričal, da so njegovi lastni pristaši izgubili vse za-

upanje do svoje stranke, njenih voditeljev in politično-klerikalnih deželnih zavodov. — »Lažiljubov« dopisnik piše, da le njih posojilnica daje vsako leto »znatne« podpore svojim pogorelcem, svojim kmetovalcem, podpira koristne gospodarske in »izobraževalne« organizacije. Lažnjivek pa je pozabil povedati, da je dala naša posojilnica za dobrodelne namene v teku svojega obstanka že čez 5000 K, in sicer: pogorelcem, kmetom, kmetijski podružnici, Ciril - Metodovi družbi, bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji, gasilnemu društvu, »Sokolu«, čitalnici v Ilirski Bistrici in Trnovem, dijaškim podpornim društvom, za gospodinjki tečaj itd. Ker pa naša posojilnica, kakor vse nestranskarke zadruge, ne pozna strankarstva, ker izvršuje naša posojilnica res plemenit namen, ne vpraša pri razdelitvi podpor, ali si ti liberalci, ali si ti klerikalci, kakor delajo vse vaše organizacije. Ne! Vodstvo vidi v prositelju le človeka, ne pa stranko! Zapomnite si to! Vrlu tega zapišite si za uho, da je nabrala naša posojilnica iz svojih sredstev za hodoči trnovski vodovod, katerega napravijo ste vi sami zaufali, 1000 K! Dokazite vi kaj takega! Da vidi naša posojilnica v svojih dolžnikih res človeka, ne pa le molzno kravo — kakor vi, sledi iz tega: 1. da je v najhujši denarni krizi, ki je vladala leta 1913., določila, da plačujejo tisti dolžniki, katerih posojila so pupilarnovarno vključena (in teh je največ) le 5³/₄% obresti. Pri vaši posojilnici pa je enotna obrestna mera 6%; 2. ako dvigne pri naši posojilnici prositelj posojilo, recimo dne 22. maja, mu zaračunamo obresti od 20. maja dalje, vaša posojilnica mu jih v tem slučaju odbije že od 1. maja naprej; 3. če je pri naši posojilnici recimo kdo dolžan 500 K ter ima plačane obresti do 1. julija t. l., dne 5. junija pa vrne na glavnico 200 K, od teh 200 K mu povrne naša posojilnica obresti od 5. junija do 1. julija. Vaša posojilnica pa bi mu v tem času ne povrnila niti facka! Je - li to človekoljubno? Ne! Posojilnice niso banke; namen posojilnic ni, da bi odirale svoje člane, kakor delajo vaše zadruge. Namen posojilnic - zadrug je, da preskrbujejo svojim članom kolikor mogoče cen kredite! Pri vas pa žali bog tega ne pozna! Pisatelj tega članka je videl opomin vaše klerikalne »Gospodarske Zveze« v Ljubljani. Ta vaša Zveza je opominjala dotičnega dolžnika, ki je celo vaš pristaš, da ji plača glavnicu in 7% (čitaj: sedemodstotne obresti)! Ali se boš torej »Lažiljubov« kljukec še upal tepsti resnico po glavi in trdit: klerikalci poznamo človekoljubnost — liberalci pa ne! »Lažiljubov« lažnjivec piše tudi: pri liberalni posojilnici odločuje denar, deleži, ne člani. Dasi-ravno sem to trditve že prej z jasnimi in resničnimi dokazi ovrgel, naj navedem še sledeče: napredna posojilnica podrobno navede v svojih vsakoletnih računskih zaključkih, zakaj so se »upravni stroški« uporabili. Pri klerikalni posojilnici pa to ni v »navadi«. Tako je tudi iz računskih zaključka napredne posojilnice za leto 1913. razvidno, da je 7 posojilniških odborikov prejelo za potnine in zamudo časa pri sejah le 490 kron. Le blagajnik, gosp. Zarnik, nadiučitelj v pokouju, ima 1200 K letne plače, ki jo pa tudi prav pošteno zasluži. Blagi 74letni starček je žrtvoval še ko je bil aktiven, skoraj 15 let vse skoj prosti čas posojilnici in to brezplačno, ravnatoko gg. Valentič in Urbančič ter drugi. Kaj pa načelnik-blagajnik vaše klerikalne posojilnice, ki se v zadržanju prav nič ne razume! Takoj po izvolitvi (l. 1913) je imel kar 80 kron mesečne plače in to samo za štiri ure »uradovanja« na dan! Kaj pa praviš na to ti, dopisnik »Lažiljuba«? Da, da, tako je povsod v naši stranki. Največja korupcija! Pravite, da pri vas kmetje odločujejo. Kaj še! Duhovniki odločujejo pri vas, pa ne kmetje. To pa je za Kranjsko največje zlo, ker vaši voditelji niso še nikdar pokazali, da imajo kaj srca za narodni in gospodarski razvoj našega naroda; njim je bil, je in bo naš narodni in gospodarski obstanek deveta briga; oni so le vaši in žal, tudi naši izsesevalci, ki nas vse mogočajo do krvi! Njim, le njim, in njihovim podretnikom je denar vse, človek pa le molzna krava, iz katere bi tudi kri izsesali, če bi mogli! Oni so res prava črna kuga za našo deželo!

2.

»Lažiljubov« dopisnik se baha dalje z zmago v jablaniški občini. Toda to je bila le fižolova zmaga! Zakaj? Kaka dva tedna pred zadnjo državnozbornsko volitvijo sta letala trnovska kaplana po revnih vaseh te občine ter obljubovala ljudem fižola po 10 vinarjev. Sedaj pa so morali kmetje plačevati za slab kaplanski fižol po 18—24 vin. Najbolj smešno pa je to, da obljubljenega fižola niti vsi njih pristaši niso dobili in so nekateri celo dopisniku teh vrstic

»pojamljali«! Podli kaplanski duši, tudi teh vaših pristašev ne bodeta več dolgo zapeljavala z ničvrednim fižolom! O, še, še bo vihrala trobojnica v Vrbovem na dan zmag, a te zmage bodo naše! Pravite, da so Trpčane vse vaše, podgrajski župnik Jenko pa je na priznici naznanil, da imate v Trpčanah le 5 (čitaj pet) glasov! Ali ni to jasen dokaz, da ste res pronsirani lažnjivci?!

3.

Nekaj ostudnega, nečloveškega je napravil te dni naš dekan dr. Kržišnik.

Dne 14. maja t. l. ste v vasi Koseze pri Ilirski Bistrici dvema posestnikoma popolnoma pogoreli hiši. Eden teh je naprednjak in se imenuje Franc Peterlin hiš. št. 13, drugi pa je klerikalec. Naša bistriška požarna bramba, ki ne dobi od dežele niti facka podpore, ni vprašala, ko se ji je naznanil ogenj, ali gori pri naprednjaku ali klerikalcu, ampak šla je takoj na pomoč! Ker sta oba pogorela revca, sta bila v nedeljo, dne 7. maja dva »ofra« v njih korist. Pri ofrih se je kar trlo ljudi: naprednjaki in klerikalci. Klerikalnemu pogorelcu je izročil dekan 113 kron, naprednjega pa je z besedami: »Vi niste pravi kristjan« na najsurovejši način zapodil iz župnišča ter vrgel za njim 2 K (čitaj: dve kroni) v papir zaviti. — Ubogi mož je jokal kakor otrok!

Tako dela torej svečenik, duhovni oče vseh faranov, namestnik božji, ki vsak dan zauživa presv. Rešnje Telo! In take, take podle, brezvestne duše, takorekoč živine, hočejo še, da bi jih mi ljubili in spoštovali? Ne in tisočkrat ne! Še narodnostna sovražstva imajo svoje meje, katoliško sovražstvo pa je brezmejno! Sramuj se, ti brezvestni človek, ki nisi vreden, biti svečenik, ampak hijena v človeški podobi! Do groba naj te bo sram!

Vsled tega prežalostnega dogodka se obračamo do vseh naprednjakov s prisrčno prošnjo za podporo za tega nesrečnega reveža, našega brata! Vsak naimanjši dar bo hvaležno sprejet! Pokažimo, da imamo srce, pokažimo, da nismo tako brezdušni, kakor je trnovski dekan Kržišnik! Darovi naj se blagovoljivo poslati na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Hrvatski sabor.

V sobotni seji se je proračunski odesk hrvatskega sabora posvetoval o proračunu naučnega oddelka. Razni poslanci so stavili na vlado interpelacije, kaj je za reciprociteto hrv. vseuč. z avstrijskimi vseučilišči. Oddelni načelnik dr. Troš je izjavil v svojem odgovoru, da gre pri tem vprašanju v prvi vrsti zato, da se priznajo izpiti Dalmatincev, Slovencev in Hrvatov iz Istre tudi v Avstriji, če so jih položili v Zagrebu. Juridične in filozofične studije se priznavajo, ne pa juridični izpiti, pač pa filozofični rigorozni. Dne 18. januarja 1912 se je izjavila avstrijska vlada pripravljena ugoditi željam hrvatske vlade, samo gotove reforme na zagrebškem vseučilišču je želela ter si je tudi pridržala pravico priznanja. Sekcijski načelnik je obljubil, da bo še nadalje posvetil temu vprašanju vso pozornost.

Na dnevnem redu včerajšne seje hrvatskega sabora je bilo tretje branje predloge o regulaciji učiteljskih plač. Tretje branje pa se je moralo odložiti, ker v predlogi ni določbe, da stopi zakon v veljavo šele tedaj, ko bo veljal tudi že zakon o reformi občinskih doklad. Vršila se je na to debata o uradniškem pokojninskem zakonu. Povodom te debate je prišlo med poslancem Hrvojem, ki je imenoval vladne uradnike mameluke in oddelnim načelnikom pl. Fodroczyjem do kontroverze.

Hrvatsko plemstvo v Slavoniji se je baje izreklo proti predlogi o reformi občinskih doklad, ker ta predloga odstranjuje privilegije posestev, vpisanih v deželno desko. Storili so tozadevno že vse korake in zd se, da so mero-dajni krogi sklenili, da te predloge ne predložijo v sankcijo. Tako se je vsaj ban Skerlec po svojem povratku z Dunaja izrazil napram voditeljem koalicijske. Koalicijske je nato izjavila, da se mora napraviti junktim med tem zakonom in zakonom o regulaciji učiteljskih plač, ker bi morale občine sicer nositi prevelika bremena. Iz tega vzroka se je tudi v včerajšnji seji hrvatskega sabora odstavila predloga o regulaciji učiteljskih plač z dnevnega reda.

Grof Berchtold v Konopištu.

Grof Berchtold se je odpeljal k prestolonasledniku Francu Ferdinandu v Konopišt. O njegovem obisku piše »Vossische Zeitung« med drugim sledeče: Grof Berchtold naj bi bil prišel v Konopišt že v času, ko je bil tam navzoč cesar Viljem. Ker pa je prisotnost admirala Tirpitz vabudila velike pozornost in ker mero-dajni krogi prisotnosti zamškega cesarja v Konopištu niso hoteli dati oficijalnega značaja, je takrat obisk grofa Berchtolda odpadel ter se je prestolonaslednik odločil grofa Berchtolda povabiti sedaj na svoj grad.

Rabinet Viviani.

Novi ministrski predsednik Viviani je predstavil v nedeljo svoj kabinet predsedniku republike. Republikanski krogi leve pozdravljajo kabinet s simpatijami. Zdi se, da bo kabinet Viviani imel v zbornici močno večino. Glede vojaškega zakona se je izrazil sedanj ministriški predsednik sledeče: Pripravljeni smo uporabljati sedanji vojni zakon, ne da bi se vezali na neizpremenljive oblike. Izpremenili bomo ta zakon šele na podlagi izkušenj in tako, da bodo izpreembe odgovarjale potrebam vojaške obrambe. Vlada bo v kratkem predložila zbornicama načrte o vojaškem pripravljanju mladine in o reorganizaciji rezerv. Te predloge bodo imele namen povišati obrambno moč, nimajo pa agresivnega značaja. Potem pa bo mogla misliti vlada tudi na znižanje izdatkov za vojsko. Glede vprašanja posojila je novi kabinet sklenil zahtevati od zbornice pooblastilo za kratkodobno posojilo. Posojilo bo znašalo najbrže 900 milijonov frankov. Titri bodo štiri odstotni ter se bodo izdali po kurzu 99.

Ruska дума.

Ruska дума je sprejela proračun vojnega ministrstva. Tudi proračun mornariškega ministrstva je bil sprejet ter se je sprejela tudi resolucija, ki zahteva vedno vojno pripravljeno velikih vojnih ladij. Glede prometnih poto- v je дума naročila ministrstvu, da naj zahteva kredite za železnice, ki bi ustvarile krajšo zvezo z balkanskimi državami preko Romunske. Iz celotnega državnega proračuna posnamemo, da ima Rusija 3.623,569.498 rubljev rednih in izrednih državnih dohodkov.

Revolucija v Albaniji.

Pred odločilnim dnevom.

V Draču so igrali, predno jih je zadel roka usode, vlogo ptiča noja. Igrali so se vlado, parade po nemškem vzorcu so se vršile pred knežjo palačo, žikanirali so drug drugega in intrigirali drug proti drugemu, kakor da je bila albanska dinastija že bogve kako stara. Blamaže seveda tudi niso izostale. Ena največjih blamaž in obenem dokaz nezmožnosti takozvane albanske vlade pa je bila afera italijanskega stotnika Muricchija. V Draču so se prepričali o njegovi krivdi, da je dajal vstašem svetlobna znamenja in vendar niso mogli storiti ničesar proti izdajalcu. Če je udaril italijanski poslanik s pestjo ob mizo, pa so zlezli vsi albanski ministri s knezom vred pod klopi. Edino holandski polkovnik Thomson ni igral te nevredne vloge, edino on ni hotel dati izdajalcu roke. Niti pri italijanskem poslaniku Aliottiju se ni hotel opravičiti. Sploh je bil polkovnik Thomson edina simpatična oseba, edini mož v Draču, vse drugo je bilo prav navadne kvalitete. Knez sam, pa naj bi bil imel vse one zmožnosti, ki jih ni imel, s takim materijalom ni mogel ničesar opraviti. Kakor z žogo so se igrali z njim. Zdej ga je imel v rokah italijanski poslanik, zdej avstrijski svetovalec, zdej zopet ruski član kontrolne komisije, enkrat Esad paša, drugi marki Trota, potem zopet drugi in tako naprej do konca. Končno se je knez odločil, spoditi vse svoje svetovalce, ki mu nikdar niso svetovali pravega. Stotnik Castoldiju in vicekonzulu Buchbergerju se je lepo zahvalil za njih nadaljne navsvete in obžaloval, da jih ne more več poslušati. Kljub temu pa je moral poslušati še malo prej, predno ga je doletela usoda, ruskega delegata pri kontrolni komisiji, ki je zahteval, da se draški župan Gjurkjevič takoj izpusti, kar se je seveda tudi zgodilo. Vendar pa knezu vse to ni nič več pomagalo. Končno so ustrelili vstaši vendar z njim goal.

Odločilni dan.

O bojih za Drač, o katerih smo poročali kratko že včeraj, prihajajo še sledeča poročila: Zjutraj ob pol 5. je bilo v Draču slišati prve strele topov. Kmalu je sledilo tem strelom živahno streljanje pušk. Vstaši so začeli napadati mesto. Skušali so prodreti čez most pred mestom, ki je kakih 300 metrov oddaljen od prvih pozicij vadih čet. Izpčetka so vstaši napadli mesto z dveh strani. Krogle iz topov so strahovito podirale vstaške vrste. Tudi strojne puške so vstašem prizadele velikanske izgube. Bojni hrup je vedno naraščal. Okrog 6. zjutraj je pokalo na vseh straneh. Ta čas je bil boj najhujši. Ob 7. zjutraj je pokanje pušk in grmenje topov popolno-

ma utihnilo. Ob 7/8. se je boj zopet obnovil. Ob 6. zjutraj je jahal knez Viljem s dvornim maršalom Troto iz mesta, da si od daleč ogleda boj za njegovo krono. Ta boj ni bil nikakršna vojaška parada, zato se je kmalu vrnil v mesto. Tam je srečal svojega ministrskega predsednika Turkan pašo. Pravijo, da je bil Turkan paša kljub neznojni vročini zavil čez vrat v površnik. Sicer je verjetno, da ga je zeblo in da je šklepetal z zobmi, mislimo pa, da se je albanski premier ogrnil samo s plaščem, ki ga nobena krogla ne prodira. Medtem so se pripravili tudi v mestu na boj. Italijanski mornariški vojniki so napravili v glavni ulici pri knežji palači in v bližini pristanišča iz vreč, napolnjenih s peskom, barikado, za katero so postavili majhne topove. Glavno cesto je zasedla meščanska straža. Avstro-ogrsko poslaništvo so zasedli avstrijski vojaki.

Medtem se je boj pred mestom nadaljeval. Čete holandskega polkovnika Thomsona so ležale nekako ob 6. zjutraj v svojih jarkih. Thomson je zapovedal, da morajo branitelji, ki so bili večinoma Malisori, proreti proti vstajem. Polkovnik pa se niso ganili, ker so dobro vedeli, da je v jarku, če tudi ni prijetno tam čepeti, vendar še bolj varno, kakor na prostem polju. Polkovnika je to jezilo in je hotel dati svojim četam lep vzgled. Zato je prvi planil iz jarka in skočil, vihteč sabljo, naprej. Ali so Malisori sledili njegovemu vzgledu, ali ne, ni znano. Samo to poročilo imamo iz Drača, da je bil

Thomson ustrelen.

Padel je na bojišču za izgubljeno stvar. Četudi ne moremo odreči njegovemu nastopu priznanja, je vendar na drugi strani težko umeti, kako se je mogel holandski častnik ogrevati za stvar kneza Viljema. Svoje moči in svoje zmožnosti je prodal za denar tujemu knezu. Boril se je za osebo, ne za kako idejo. Boril se je za tujca, da mu ohrani sijaj knežje krošnje in niti tega nima za sebe, da bi se bil boril za pravično stvar. Če je res sladko umreti za domovino, je moral biti njegova smrt vse drugo prejšnje kakor sladka. Boril se je za tujca, za zemljo, ki bi mu ne bila mogla biti nikdar druga domovina, za ljudstvo, ki je je zaničeval, skratka, boril se je, kakor srednjeveški »Soldner« samo za denar. Če mu tudi ne moremo odreči priznanja hrabrosti in moštosti, vendar je ves njegov nastop nerazumljiv. V Thomsonu je padla najsimpatičnejša oseba, edini mož, ki je prišel v Drač.

Med bojem je dal izkrcati avstrijski admiral avstrijske zdravnike, ki so šli takoj na delo. Sanitetna služba je bila prav slabo urejena in zato so morali avstrijski zdravniki sami v prve boje vrste, da poiščejo ranjence in jih spravijo z bojišča v ambulance, kjer so jih obvezali. Junaški samaritani zaslužijo vse priznanje.

V Draču je stalo kakih 1100 moč, dočim cenijo število vstajev na kakih 6000. Vstasi so se bili zbrali v kotlu pri Šjaku in pri Kavaji. Od tam so prodirali proti Draču v treh skupinah, ena skupina iz Šjaka čez Palo, obe drugi skupini pa ob cesti iz Šjaka v Drač. Hud boj se je vnel za most čez reko Kneto in v močvirju ob tej reki. Vstasi so bili prav dobro poudučeni o vseh utrdbah. Ob 9. dopoldne pa vstasi kljub temu mesta še niso zavzeli, dasiravno so na nekaterih krajih prodrli že do prvih hiš. Ob 4. popoldne sta se prikazala tik pred mestom dva močna vstaška oddelka. Vse mesto je polno ranjenih. Število mrtvih je zelo veliko. Naravno je, da so imeli vstasi še mnogo več izgub, kakor vladne čete.

Drač padel.

Zvečer je dospela v Rim iz Drača sledeča brzojavka: Dogodki v Draču so se prav žalostno obrnili. Zdi se, da so se vstasi že polastili mesta. V boju, ki je bil silno ljut, je padlo razen polkovnika Thomsona še več holandskih častnikov. Na nekaterih točkah se je posrečilo vstajem prodrati v mesto. Po bojih med vstasi in vladnimi četami je prišlo do pravega klanja. Vladne čete so bile na vseh točkah pognane nazaj. Vstasi so vdrli v mesto in mesto zasedli. Število mrtvih in ranjenih je na obeh straneh zelo veliko. Vstasi imajo več izgub. Izkranci mornariški oddelki so zasedli poslaništva in knežjo palačo, vendar do sedaj niso posegli v boj. Vstasi imajo tudi več modernih topov. Tudi italijanske in avstrijske voje ladje se niso udeležile boja.

Knez Viljem je pobegnil s svojo rodbino na italijansko vojno ladjo.

Ali je bilo treba toliko prelite krvi za stvar, ki je bila že izpočetka izgubljena? Ali so ustvarile velesile Albanijsko res samo zato, da se Albanci med seboj pokoljejo? Sto in sto takih vprašanj so stavili vsi jugoslo-

vanski listi tekom zadnjega leta na Evropo in danes smo zopet na isti točki, ko Albanija še ni bila rojena. Sedaj že zopet se oglašja vprašanje:

Kaj sedaj?

Tudi odgovore že slišimo na to vprašanje. Tako je izjavil bolgarski poslanik v Petrogradu, Dimitrijevič, da bo zahtevala Bolgarska, da ji odstopita Srbija in Grška Makedonijo, če si bosta razdelili Albanijo. In italijanski zunanji minister se je v parlamentu tudi že bavil s tem vprašanjem. Izjavil je sledeče: Vlada bo skrbelo, prepričana, da s tem ustreže želji parlamenta in dežele, za to, da resni interesi Italije, kakorkoli se dogodki v Albaniji tudi obrnejo, ne bodo ogroženi. Medtem pa mora vlada in parlament dogodke v Albaniji zasledovati z največjo mirnostjo in odločnostjo.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo.

V Mali Aziji.

V Aivaliju, kamor je prispej turški notranji minister Talaat beg, vlada glasom poročil iz Carigrada popoln mir in red. Baje so zaprosili Grki, ki so bili pobegnili na otok Mitilene, velikega vezirja, da jim dovoli povratek. Atenska poročila pa s temi turškimi poročili nikakor ne soglašajo, nasprotno poročajo grški listi o vedno novih preganjanjih Grkov v Mali Aziji. Samo predčerašnjem je baje dospelo v Mitilene nad 3000 ubežnikov. Grški konzul v Aivaliju konstatira, da so preoblečeni turški častniki delali silo grškim dekletom. Edremid in okolico so Grki popolnoma zapustili. Več Angležev potrjuje, da so Turki v Phokiji pomorili mnogo Grkov. Iz Agrile je odpeljal neki angleški parnik 2000 Grkov, večinoma žene in otroke, na otok Samos, nadaljnih 2000 beguncev so prepeljali na otok Kios. Na Samosu pričakujejo še en ameriški parnik, ki bo pripeljal še druge begunce. Grkom so vzeli Turki vse, kar so imeli. Oropani in sestradani prosijo ob obali, da jih ladje odpeljejo. V bližini otoka Mitilene sta se potopili dve jaderniki z vsemi begunci. Kakih 50 mladih grških deklet so Turki odpeljali. Nekateri trde, da so jih pomorili. V bližini Alasitona je prišlo do klanja. Več kakor 3000 beguncev pričakuje v Agrili ladje, da jih odpeljejo. Kakor poročajo iz Efeza, so dobili v mestu in okolici živeči Grki poziv, da izpraznijo svoje hiše. V bližini otoka Mitilene so videli v nedeljo turški torpedni rušilec »Ihtlat«, ki je dve uri križaril med otokom in kopnem ter nato odplul v neznani smeri.

Vojna neizogibna.

Kakor poročajo z Dunaja, je dobilo grško poslaništvo obvestilo, da so turške torpedovke polovile iz Karaburuna bežeče Grke ter jih pripeljale v mesto nazaj. Tam so počakale turške torpedovke tako dolgo, da so Turki poklali vse Grke. Zelo dvomljivo je, če bo mogoče pri takih razmerah še preprečiti oboroženi konflikt med Grško in Turčijo. Upati se da sedaj samo še, da ta vojna ne bo imela za posledico izbruha nove vojne na Balkanu. To upanje je tembolj upravičeno, ker je računati samo z vojno na morju. Počezaj je zelo resen. Zdi se, da hoče Grška razjasniti situacijo, dokler Turčija še ni dobila svojih velikih vojnih ladij in dokler ima Grška še premoč na morju. V Atenah so prepričani, če ne izbruhne vojna sedaj, da bo izbruhnila gotovo v treh, kvečjem v šestih mesecih. Takrat pa bi bil položaj za Grško mnogo slabši. Po zadnjih dogodkih v Karaburunu pa je izbruh vojne med Grško in Turčijo neizogiben. Vojna je edina možnost, da dobe premagani Grki zadoščenje.

Kakor poročajo bukareški »Adeverul«, so dobile grške ladje, ki leže v pristaniščih Galac in Braja, povelje, da naj se nemudoma vrnejo v grške vode. Tudi v Braji živeči Grki so bili vpoklicani v vojsko.

Stajersko.

Franjo Žebot, urednik »Slovenskega Gospodarja« obsojen. Menda pač ni človeka, zoper katerega bi se klerikalci z obrekovanjem toliko zaganjali, kakor zoper deželnega poslanca dr. Kukovca. Če bi šlo za kritiko javnega političnega delovanja, bi se ne bilo čuditi, če se napada, ker je to pač v navadi. Pri nobenem narodu bi ka javnost ne trpela, da kaka stranka zoper političnega nasprotnika vodi take osebné napade, kakor delajo dr. Korošec in dr. Vrstošek v svojem časopisju. Meseca oktobra in novembra preteklega leta sta se »Slovenski Gospodar« in »Straža« ljuto zagnala v dr. Kukov-

ca, češ, da je odušeril postopal kot odvetnik proti šoštanjski posojilnici. Navajale so se podrobne številke iz računa, katerega je dr. Kukovec o svojih gotovih izdatkih položil, ter se je trdilo, da se je za eno komisijo zaračunalo toliko, kakor se je po izrecnem besedilu dotičnega računa zaračunalo za pet komisij skupaj. — Dr. Kukovec je poslal popravke, a poštenjak dr. Vrstošek, od katerega je izviralo obrekovanje, je izjavil obnem z objavo popravka, da je vendarle to res, kar se je ponovno pisalo. Prišel je še stanovski kolega dr. Benkovič in je kljub objavi popravkov, obdolžitve na javnem shodu ponavljal. Poslanska imuniteta je obvarovala dr. Benkoviča in Vrstoška, da bi se zagovarjala pred rednim sodnikom. Zato se je bavila glede dr. Benkoviča z zadevo odvetniška zbornica v Gradcu. Kakšnega mnenja so tamkaj, se bo še dr. Benkovič spominjal. Urednik »Straže« Lavoslav Kemperle se je odtegnil porotni razpravi, ker je neznan kam, recimo, odpotoval. Urednik Franjo Žebot je prvotno izjavil, da bo govoril šele pri porotni obravnavi. Ko bi se imela ta vršiti, je pa vložil ugovor zoper obtožbo in se izgovarjal, da sploh ni pravi urednik, kar bo potrdil baje dr. Korošec. Da bi se zadeva s predlaganim druge porote ne mogla po stari navadi zavleči, je predlagal dr. Kukovec, naj se sodi zaradi prestopka zanemarjanja uredniške paznosti. Podala se je s tem priložnost dr. Vrstošku, da bi nastopil dokaz resnice o trditvah, katere je popačene objavil. Tako so celjski napredni uredniki ponovno imeli pogum, pred sodnijo nastopiti dokaz resnice. Ne pa tako Franjo Žebot. Zopet se je izgovarjal, da ni bral, dokazati resnice dal obsoditi preteklo soboto pri okr. sodišču v Mariboru v globo 20 K. — Gospodje okoli »Gospodarja« in »Straže« se torej niso opravičili zaradi hudobnih in krivičnih obdolžitve in nemara mislijo, enako naprej blatiti v zasebnih zadevah čast političnih nasprotnikov. Za slovenski narod je pa sramota, da prenaša tak način političnega boja.

V Brežicah, kjer ne najdeš 20 pristnih Nemcev, sta delovala dva čistokrvna, poštena in mirna Nemca, ki sta se odlikovala po olikanem in dostojnem vedenju napram Slovincem, ta moža sta bila usnar. — Eitner in lesni trgovec Höfler. Ni dolgo tega, da sta umrla. Dobro se spominjam neke dogodbe, katero mi je povedal pokojni Höfler. Ob priliki praznovanja ustanovne veselice brežiškega »Sokola«, je naročil odbor pri Höflerju drogeve za zastave in deske za podije. Ko je to izvedel vodja klavernega nemčurstva, veliki German lekarnar Schniderschütz, je pozval Höflerja k sebi in mu rekel: »Pričakujem od tebe kot Nemca, da ne boš Sokolom prodajal lesa!« Nato se Höfler odreže: »Kako pa to, da ti Vsenemec prodajajo svoja mazila in zdravila Slovincem?« Precej, ko boš ti nehala prodajati zdravila Slovincem, pa tudi jaz ne prodam nobene deske več Slovincem!«

Iz Celja. Vpisovanje v prvi razred slovenske gimnazije se bo vršilo dne 4. julija in 16. septembra t. l. od 8.—10. dopoldne. Vpisovanju sledi izpraševanje.

Iz Laškega trga. Nemci nam Slovincem očitajo, da smo jim napravili veliko krivico s tem, da smo se udeležili občinskih volitev ter jim odvzeli tretji razred. Še preveč smo se kazali pristopne, kajti pred volitvami smo jih prosili, naj nam dajo dva odbornika in enega namestnika v občinskem odboru. Toda gluha so bila nemška ušesa. Nemci so ostali v svoji domišljavosti, prepričani svoje zmage. In pravičnost je odločila v naš prosep. Zdjaj pa to vpitje po nemških časopisih. Nemci trde, da je večina prebivalcev v naši občini nemška. Morda je to dokazalo zadnje ljudsko štetje. Toda, kako zanemljivo je bilo to ljudsko štetje, to ve danes že vsa javnost. Razen tega je pa treba pribiti še dejstvo, da Slovinci plačujemo v občini več davka, nego Nemci. Sicer pa imamo iste pravice kot Nemci, če moramo imeti tudi iste dolžnosti. Seveda bi imeli Nemci radi v občini mir in slogo, kakor so nas prosili v nekem vabilu. Toda, to slogo si tako predstavljajo, da bi bili mi sužnji, oni pa gospodarji. To se pa ne bo nikdar zgodilo. Naša pot je začrtana. Šli bomo naprej, da dobimo nazaj ono, kar je bilo naše, namreč slovenska mesta in trge po Spodnjem Stajerskem.

Iz Središča. Čuki so priredili v nedeljo na Grabah nekaj dirindaj, ki so ga imenovali svoj »zlet«. Došlo jih je iz raznih krajev v kroju okoli 50. Dasi revežem nikdo nič ni hotel, so se vendar kar tresli strahu, da bi jih ne zlasali kaki poredni liberalci. Naročili so si cel kup poslancev (Koroška, Brenčiča, Ozmeča in Meška), a niti priznani hrabrosti teh neustrahovanih mož niso zaupali, moral je priti

še komisar dr. Wolte s celim krdom orožništva, da jih je stražil. Ljubiti strahopetni čukovski junaki, s takimi rečmi se ne imponira in vzpričo take korajže se še ne bo vdalo liberalno Središče.

Sv. Boltenk pri Središču. V nedeljo, dne 21. junija ob 3. popoldne se vrši v šolskih prostorih šolska veselica. Na sporedu je med drugim petje, dve gledališki igri, deklamacija in živa slika v proslavo 500letnice vmeščenja koroških vojvod na Gospo-svetskem polju. Čisti dobiček je namenjen šolarski knjižnici.

Iz Dobovca nam pišejo: Nikjer na svetu menda ne vladajo tako škandalozne razmere pri cerkvi, kakor pri nas. Vsakdo od nas ve, da je teh razmer kriv samo naš kaplan Čebašek. Ne zamerimo mu, da je mož nagle jeze, grozno domišljav, skrajno nadut in neolikan, da je moral večkrat radi teh nelepih lastnosti prehitro zleteti iz marsikatero hiše pod kap, saj se mu pretaka po žilah pristna kranjska fantovska kri, toda eno je skrajno obžalovanja vredno za celo našo dobovsko faro, da se ta človek ne razume z našim blagim in dobrim župnikom. Ne bomo naštevati številnih škandalov, katere je ta neotesanec uprizoril v farovžu, omenimo samo to, da že par mesecev sem sploh ne pogleda župnika, — ga smatra za svojega največjega sovražnika, kadar pride in odhaja iz farovža, ne pozdravi, skratka obnaša se kakor najpriprostejši drvar. Zalostno je, da moramo pisati take reči o človeku, ki naj bi bil božji namestnik. Toda nobeno pravilo brez izjeme. Čudno se nam zdi, da se človek, ki je povzročil toliko sovraštve v Dobovi, ki goji v svojem srcu le srd do svojega župnika, katerega srce je prenapolnjeno s hinavščino in zlobnostjo, ki je nekoč metal svoj kolob v privatnem stanovanju po tleh, ki je na pobalinski način kalil tolikim osebam nočni mir, upa še z mirno vestjo obleči plašč in stopiti pred Najsvetejše. Dalje! Je-li to pokoroščina do svojega najvišjega kneza, da vrže dekret nazaj in reče: Ne grem — jaz bom ostal v Dobovi tako dolgo, dokler bom jaz hotel! Ali nima ekscelencja dr. Napotnik toliko vpliva, da bi zaukazal kaplanu, da mora iti iz Dobove ter s premetitvijo, preprečil skandale, ki izpodkopavajo ugled svete cerkve, nad katerimi se zgražajo vsi farani? Zalibog, da se dandanes veruje v Mariboru bolj lažem, kakor pa pošteni in odkritosrčni duši. Izmišljevat si različne bolezni, s tem namenom, da se vam posreči še ostati pri nas, ter greniti dalje še župniku njegovo življenje, je pa infamna falotarija, obsojanja vredno pa je posebno to, da take reči ekscelencja knez in škof v naši fari toliko let dopušča, ko so mu razmere vendar deloma znane. Sicer pa kaplanovo hudo bolezen lahko vsak čita iz njegovih rdečih in debelih lic. Je-li nadalje pravilno, da otroke nekaterih staršev, ki vam niso všeč, ne pustite k spovedi in obhajilu, se ne brigate v šoli za nje, jih ne vprašate skoro celo leto ničesar ter jih ob koncu četrtletja razredujete s slabim redom. Vemo celo slučaj, da je neki otrok raje izostal od vaše ure iz žalosti, ker ga niste hoteli nikdar vprašati. V tem postopanju se zrcali vaša neolikanost ter grozna plitvost, da pustite otrokom čutiti to, kar imate vi z stariši. Je-li to pravično? Ponižno prosimo ekscelencjo, da kaj kmalu odpravi te neznozne razmere, privoščiči naj ubogemu župniku tovariša, s katerim bo vsaj lahko govoril, in naj mu z zadrževanjem premeščenja ne greni večer njegovega življenja. Tega on ni zaslužil na svoja stara leta. Kaplanu pa povemo kratko: Božji mlini meljejo počasi, a sigurno, tudi za vas, Jaka, ima Vsegamogočni namočen korobač, s katerim vas bo pošteno ošvrknil, kakor ste si zaslužili.

Sejal si prepri, sejal si kletev, prokletstvo tvoja bode žetev!

Iz Maribora. »Marburger Zeitung« poroča, da je pisal državni poslanec Henrik Wastian predsedniku poslanske zbornice dr. Sylvestru, da odlaga svoj mandat. Obenem se je Wastian odpovedal podžupanski časti; ostane pa še v mariborskem mestnem svetu in poslanec štajerskega deželnega zbora. Obenem naznana »Marb. Zeitg.«, da se bo vršila meseca julija obravnava proti Wastianu, ki ga, kakor znano, zasleduje državno pravdnitvo zaradi tatvine.

Društvo »Domovina« v Gradcu priredi dne 21. junija vrtno veselico na vrtu gostilne gosp. Sucharja, Grazbachgasse št. 23 s sledečim sporedom: Tamburaški koncert pod vodstvom gosp. Stankoviča. Srečilo, šaljiva pošta, bitka s konfeti in kačami itd. Začetek ob 3. popoldne. — Vabimo vsa naša tukajšnja narodna društva, kakor tudi vse Slovence, da nas posetijo, kajti ako se mi tukaj na tujih tleh družimo ter drug drugemu podpiramo, nam tudi uspeh ne izostane. Ob slabem vremenu se vrši

veselica s istim sporedom v dvorani. Udeležite se naše veselice v obilnem številu. Zabave ne bo manjkalo. Dne 11. junija je imelo društvo svoj prvi izredni občni zbor. Predsednik Kohne je otvoril zborovanje in pozdravil zastopnike društev »Triglava« in »Sokola«, kakor tudi vse udeležence. Društvo je že imelo letos skoraj toliko denarnega prometa, kakor lani celo leto. Gg. revizorja Strmšek in Bernard sta poročala o gmotnem stanju in predlagala absoutorij. Odboru se je izrekla najtoplejša zahvala za njegovo marljivost. V odbor so bili voljeni: predsednik Kohne; podpredsednik Berlič; tajnik Straus; namestnik Slatenšek; blagajnik Zotter; namestnik Boni; knjižničar Vodičar; gospodar Tandarič; Lempl in Jernejčič, odbornika. Revizorja gg. Strmšek in Bernard. Pri slučajnostih je govoril R. Stegmüller in pozival člane, da gredo odboru na roko ter tako skupno delujejo. Nato je predsednik Kohne zaključil zborovanje, zahvalivši se vsem za obilno udeležbo in dal besedo gosp. Strmšku, ki je govoril o 500letnici vstoličenja koroških vojvod ter nam v vnesenih besedah predočil tisti srečni čas, ko smo še bili svobodni. Zatem so sviral tamburaši, dramatični odsek pa je priredil pod vodstvom režiserja g. N. Juroviča igro dvodejanko, ki je izvrstno uspela. Slovenci, ki prihajate v Gradec, pridite v naše društvo, kjer boste kot bratje sprejeti. Društveni prostori se nahajajo v Paradeisgasse št. 1 »Zur grossen Bierquelle«. Delujmo tukaj v tujini za naš narod, združujmo se v narodna društva. Noben Slovenec in nobena Slovenka bi se ne smela izgubiti v tujini, temveč vsakdo naj s podvojeno močjo deluje za mater Slovenijo. — Strugarski.

Koroško.

Nemško pritoževanje. 8. t. m. se je vršilo v Vogličah na Koroškem zborovanje nemškega »Schulverein«a. Na tem zborovanju je govoril tudi neki Wilscher, ki je na vse kriplje tožil, kako slabo se godi Nemcem na jezikovnih mejah. Nadalje je naslikal tudi trud društva, da bi se zainteresiralo brate v Nemčiji za delo tega društva in se bridko pritoževal, da v Nemčiji, ki je tako močna v finančni, nimajo smisla in razumevanja za težnje ogroženih ubogih bratov ob jezikovni meji. Na dolgo in široko je nato razkladal navzočim zborovalcem težnje društva, ki vrši baje tako eminentno važno nalogo, podpirati ogrožene brate proti napadom tujih elementov. — Tako in v tem slogu je ternal ta človek in apeliral na žep zborovalcev, med tem ko v resnici »Schulverein« ni obrambno društvo, marveč je le napadalno in se »ogroženim bratom ob jezikovni meji« godi tisočkrat bolj nego Slovincem na Koroškem. In pomoč iz Nemčije? O tej pač ni treba posebno govoriti, saj vendar vsakdo ve, da dobiva »Schulverein« lepe vsote od tamkaj in da jih bo po zadnjem sklepu glavnega zborovanja dobival še več. To tarnanje in moleodvanje pa je le pesek v oči.

Drobne novice. Najdeno truplo. Kakor smo že poročali, je padla pred približno enim mesecem dekla gozdarja Engla pri Trbižu med nabiranjem cvetic v potok. Sedaj so našli njeno močno nagnito truplo nedaleč od kraja nesreče. — Posledice lahkomiselnosti. Pri Volšperku se je te dni igral učenec Blaž Melcher z dinamičnimi patronami, pri čemer se je ena razletela in dečka hudo poškodovala na roki in na enem očesu. Na odredbo zdravniška so dečka prepeljali v bolnišnico v Celovec. — Preprečen požar. Pri Jezerhofnu je opazila ponoči žena posestnika Pichlerja nek sumljiv šum, zbudila moža, ki je preiskal celo hišo, a ni ničesar sumljivega našel. Pač pa je opazil svetlobo v sosedovi veži. Hitel je tjakaj, zbudil prebivalce, ki so bili nemalo presenečeni, ko so zagledali v veži gorečo shrambo za smeti. Pogasili so ogenj in s tem odstranili veliko nevarnost, kajti hišica je bila iz lesa in bi tudi njeni prebivalci zapadli smrti, če bi ne bila Pichlerjeva pravčasno opazila ognja. — Otrok se zadušil. V bližini Beljaka se je zadušil nek otrok. Sodna komisija je dognala, da je kriva otrokove smrti 15letna dekla, ki je 3 1/2 mesece starega otroka položila na trebuh v posteljo, nato se pa za kratek čas odstranila. Ko se je vrnila je bil otrok že mrtev. — Pet poslopij zgorelo. V Področici je te dni izbruhnil požar, ki je vpepelil pet poslopij. Posestniku Janahu je zgorela hiša in gospodarsko poslopje, posestniku Sitarju pa hiša in dvoje gospodarskih poslopij. Škoda, ki jo trpita oba posestnika znaša okrog 40.000 K in je deloma krita z zavarnovalnino 10.000 K. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Primorsko.

Istrske deželnozborske volitve. Pri nedeljskih občinskih volitvah v okraju Koper-Piran bil je proti pričakovanju izvoljen proti italijansko-liberalnemu kandidatu dr. Felice Bennatiju z večino kakih štiristo glasov italijanski krščansko-socialni kandidat dr. Spadaro. S tem so Italijani izgubili eno svojo postojanko. Tudi v Pulju so se vršile ožje volitve med italijanskim liberalcem učiteljem Corenichom in socialnim demokratom Lirussijem. Pri teh volitvah je dobil Corenich 1484 glasov, Lirussi pa le 1438 glasov. Izvoljen je torej Corenich. S tem so izgubili socialni demokrati svoj mandat. Da je Lirussi pogorel, je kriv šoh socialnih demokratov v četrtki, kjer je neki njihov vodja razžalil Hrvatce, ki so se volitve vzdržali. Tudi Nemci so se odločili, kljub izdani paroli, za Corenicha. Večina uradnikov, ki je pri prvi volitvi volila svojega lastnega kandidata, se teh volitev ni udeležila.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici naznanja izid svoje prireditve 7. junija t. l. Dohodkov 1054-89 K, izdatkov 972-15 K, čisti preostanek 82-74 K. Preostanek se je izročil za šolske namene in sicer C. M. šoli na Blancah in Šol. Domu v Gorici. Ako želi vodstvo račune pregledati, so na razpolago. Zahvaljujemo se lovskemu bataljonu št. 20 iz Kormina, ki je poslal k sodelovanju dirke na cilj več moštva. Zahvaljujemo se nadalje slav. občinstvu za udeležbo; istotako bratskim kol. društvom z Gorjanskega, Solkana itd. Tvrđki F. Batelj, ki je brezplačno prepustila prostor za veselico, aviso motor in avtomobil ob času dirke in darovani gramofon prvemu dirkaču. Odbor koles. društva „Danica“.

Dirka okoli Goriškega Krasa. Ob skrajno neugodnem vremenu se je vršila v nedeljo tekma okoli Goriškega Krasa, ki jo je priredilo kolesarsko društvo „Gorica“. Pri tej dirki je zmagal kot prvi Fran Gregi, ki je prevzvil progvo v njemu lastni hitrosti. Takoj za njim je prišel na cilj Luttenberger Valentin, kot tretji pa Meschar. Med zmagovalci je šest vojakov in osem civilistov. Od prigašenih 52 dirkačev se je dirke udeležilo samo 39.

Šentjakobski Sokol je zaradi slabega vremena prestavil svoj nastop, ki bi se moral vršiti v nedeljo popoldne, na prihodnjo nedeljo, 21. t. m.

Vest o nakupu neke hiše v Trstu, v kateri bi se imela nastaniti hrvaška šola in šola slovenske družbe sv. Cirila in Metoda, je v obliki, kakor jo je priobčila »Edinost«, netočna. Kakor javlja zadržki »Narodni List«, je »Hrvaška štedionica« v Trstu res kupila veliko hišo med hotelom »Excelsior« in Lloydovo palačo, ni pa resnično, da bi to hišo kupila za to, da bi v nji namestila hrvaško šolo in ljudsko šolo slovenske družbe sv. Cirila in Metoda.

Cvetlični dan za „Lego“ v Trstu prepovedan. Italijani so hoteli prirediti v odgovor na slovenski cvetlični dan za „Lego“, a jim je ta dan policija kratkotalno prepovedala. Motivirala je policija svojo prepoved s tem, da se morejo dovoljevati v Trstu cvetlični dnevi samo v patriotične, humanitarne ali pa mednarodne namene. — Da je »Piccolo« vsled te prepovedi silno razburjen, jo pač samoobsebi umevno.

Tržaška porota. Pred tržaško poroto je stala v petek in soboto 16 letno dekle Olivija Braico iz Buj radi detomora. Obtožena je bila, da je svojega 6. marca t. l. rojenega otroka zadušila. Zanimive pri tej obravnavi so bile zdravniške izpovedi, ki so si bistveno nasprotovale. Porotniki so stavljeni jim vprašanje radi detomora zanikali, pač pa potrdili vprašanje zaradi zatajitve poroda. Sodišče je 16 letno dekle na podlagi tega krivdoreka obsodilo na 3 tedne hudega zapora, ki ga je pa obtoženka glede na prestani preiskovalni zapor že presedela.

Drobne novice. Nezgoda pri streljanju s topiči. V Črnicah so na praznik streljali s topiči. Ker se en topič ni hotel hitro razstreliti, sta ga hotela odstraniti neki Fr. Slamič in E. Pinjatarji. Pri tem pa je topič eksplodiral in je bil Slamič ranjen na lice, Pinjatariju pa je odrgalo 3 prste desne roke. — Pred tržaško poroto je bil te dni obsojen neki 33 letni težak E. Franetič na 4 leta težke ječe, ker je okradel nekega zlatarja za 2600 K, obenem pa skušal tudi izsiljevati. — Čuden slučaj. Osemljetna hčerka Frana Afriča, župana v Jurdanah, je šla v petek, 5. t. m. bosonoga z Jušič na Jurdane. Naenkrat je začutila na nogi nad stopalom bolečino. Bolečine so se večale in je noga začela otekati. Poklicani so zdravniki, ki je konstatiral zastrupljenje potom zraka. Kljub zdravniški pomoči pa je dekletce 12. t. m. v silnih bolečinah umrlo. — Samomor. 16 letna Tomazina Dominis iz Trsta je izpila v soboto v samomorilnem namenu večjo množino fenilne kisline. Poklicani zdravnik ji je nudil prvo pomoč ter jo nato dal

prepeljati v bolnišnico, kjer je dekle v nedeljo umrlo. Vzrok samomora je baje neozdravljiva bolezen.

Dnevne vesti.

+ Klerikalni širokoustniki. Pol leta je deželna revizijska komisija brskala in stikala na magistratu. Ob začetku njenega delovanja je »Slovenec« kar vriskal veselja ter napovedoval, da bo ta komisija strmečemu svetu razkrila, kakšne tatvine, defraudacije in goljufije so se vršile na magistratu. Stefe je takrat pisal v »Slovenca« že cele pravljice in legende o defraudacijah in tatvinah v ubožnem zakladu in v raznih drugih občinskih fondih. Toda čim dlje je poslovala famozna »revizijska« komisija na magistratu, tem bolj molčeč je postajal »Slovenec«, dokler ni popolnoma umolknil. Do sape je šele prišel, ko je mogel izvesti javnost o poročilu, ki ga je izdelala komisija o svoji reviziji. Toda tudi to revizijsko poročilo je »Slovenec« gospodo močno razočaralo. So pač pokale in krožile gore, rodila pa se je majčkna, neznamna miška. Zato so sedaj klerikalni gromovniki razočarani in bi radi svojo blamažo prikrili z gorjačarskim vpitjem. Tako priobčuje večer »Slovenec« uvodnik, ki mu je določeno »Zagovor krivcev«. V tem uvodniku je poln praznega gobezanja in v njem prav nobenega stvarnega jedra, kriči klerikalni Marat: »Uničujoča sodba revizijske komisije nad mestnim gospodarstvom je obenem uničujoča obsodba liberalne stranke, ki se je izkazala kot popolnoma nesposobna za upravo javnih zadev, zlasti pa za upravo javnega premoženja, imetja davkoplačevalcev.« Tako si upajo govoriti ljudje, ki v deželni upravi zapravljajo milijone in ki so s svojim brezvestnim gospodarstvom spravili na tisoče in tisoče kranjskih davkoplačevalcev na beraško palico! In ta banda brezvestnih ljudskih izkoriščevalcev, ki se redi in masti zgolj od ljudskih žuljev, si upa sedaj komu očitati, da ni sposoben za »upravo javnih zadev, zlasti pa za upravo javnega premoženja, imetja davkoplačevalcev.« Tako impertinenca vzpričo dejstva, da ves velikanski revizijski aparat, ki so ga klerikalci poslali na magistrat, ni mogel iztakniti niti vinarja, ki bi se ne bil pošteno porabil v občinske namene. Sicer pa poštenih ljudi ne more spraviti iz ravnotežja kričanje onih deželnih kristjanov, ki s svojim vplivom drže na površju take župane, ki se jim je sodno dokazalo, da so tatovi in defraudanti, in s tem omogočujejo, da ti »bogobojci« subjektivi še nadalje krađejo in defraudirajo javen ljudski denar!

+ Brez vere, pravi »Slovenec«, hoče narodno-napredna stranka organizirati slovenski narod in vravnati vso javno upravo. Prav! Vprašamo samo, če je morda klerikalna deželna uprava zasnovana na temelju verskih in moralnih načel? Vprašamo, če morda sloni klerikalna politika na verskih, moralnih in etičnih temeljih? »Slovenec« bo, trkajoč se na prsa, seveda na to vprašanje zasukal oči proti nebu in odgovoril, da je temelj deželne uprave in klerikalne politike vera in morala. Da, vera in morala! V zmislu svete krščanske-katoliške vere in katoliške morale je na primer, ako oznanja eden izmed klerikalnih kolovodij javno, da je treba vsakega liberalca ubiti fizično, moralno in gmotno, in ako se po tem načelu dosledno ravna v klerikalnih rokah se nahajajoča deželna uprava. Takisto je tudi v katoliškoverskem in moralnem zmislu, postavimo, ako deželna uprava spodi iz službe ubogega uslužbenca zgolj za to, ker ni hotel bogu vdano mirno trpeti, da bi njegova zakonska žena služila kot predmet poltenosti krščansko-katoliškemu pohotnežu na verski podlagi! O da, »brez vere«, hoče napredna stranka organizirati slovenski narod in tako uravnati tudi vso javno upravo, klerikalci pa preporejajo naše dobro ljudstvo v Kristusu kralju po strogo verskih in moralnih načelih, kakor izpričujeta gori navedena konkretna slučaja: Probatum est!

+ Oswald že zopet rogovill po idrijskih novicah v »Slovenca« in sicer po svoji stari navadi z zavijanjem in grdimi izmišljotinami. Blizajo se namreč občinske volitve in Oswaldu je kajpak treba udati po idrijskih naprednjakih. Ker nima potrebnega gradiva, pa si izmišlja samo da more napadati. Tako piše zadnje soto, da je na liberalnem zaupnem shodu glavni govornik lovil posebno obrtnike, da bi šli za napredno stranko v boj. Resnica pa je, da kakoga liberalnega shoda — čeprav zaupnega niti bilo ni. Zbralo se je le nekaj zaupnikov, da pregledajo radi reklamacij volilni imenik. Oswald pa podtika glavnemu glavnemu govorniku določene besede,

ki jih nobeden govoril ni, najmanj pa kak glavni govornik. Oswald ima tudi skrb kdo naj bi bil iz napredne stranke za župana, namiguje na trgovca Primožiča in poslanca Gangla. Zakaj se res vse Oswald ne zanima. Da se potolaži, mu odkrito povemo, da se narodno-napredna stranka v Idriji pri današnjem političnem razmerju ne more potegovati za župansko mesto, ker je vsak stik s klerikalci že iz načelnega stališča izključen in tudi sicer nihče ne mara imeti opraviti s takimi škodljivci idrijskega mesta, kakor so Oswaldovi mameluki. Zategadelj so Oswaldove neslane opazke v tem pogledu popolnoma odveč. Nadalje si je Oswald izmislil, da se je pomnožilo osebje v občinski pisarni za novo moč. Kaj je resnica! Županstvo je dovolilo realnemu abiturijentu Bonču, da sme brezplačno praktičirati v mestni pisarni. Lažje bo tako dobil službo če se more izkazati vsaj z nekoliko pisarniške prakse. Toda Oswald preganja idrijskega realca, preganja visokošolca nagajati mora tudi takrat, če si hoče kdo pomagati do kruha. V tem oziru je Oswald nepoboljšljiv grešnik. Mesto da maže »Slovenca« z grdimi zavijanjem in lažmi, naj bi več skrbi posvetil svoji snažnosti, da ne bi mučil svoje okolice z neznosnim smradom. Pač ubogi šolski otroci, ki imajo takega kateheta!

+ »Slovenec« nauki in Jarc. Petkov Slovenec se pritožuje nad veliko draginjo v »nekem hotelu«. Da se tej draginji odpomore, nasvetuje obenem razne naslove svojih pristašev, pri čemer se mu je pripetila nesreča, da je enega najbolj zagriženih klerikalnih gostilničarjev izpustil. Ta se seveda jezi in zabavlja, češ, pri volitvah me poznajo, zdaj pa, ko bi imel kaj zaslužiti, me kar izpuste. Ker med drugim seveda prav topla priporoča gostilno svojega zaveznika Lončariča je vse pričakovalo, da odslej ne bo nobenega klerikalca v tisti »neki hotel«, kjer se je za časa zgradbe zbiral klerikalna in nemška gospoda, ki pa ji ni bilo nič predrago, vsaj ne dokler je zanjo plačeval tisti gospod Lončarič, kateremu v Novem mestu ni noben šamdanec dovolj dober in dovolj drag. No, v tem, ko so Črnolju pričakovali, da bo odslej vse, kar je klerikalnega drlo samo v od Slovenca določene klerikalne gostilne, je pa posl. in dež. odbornik profesor Jarc v nedeljo popoldne z vlakom priimahal v Črnolju in glejte, šel je naravnost v hotel Lakner, da tako javno s svojo čistito osebo v nedeljo popravil, kar je v petek njegov Slovenec zagrešil. Šele ko so bližnji gostje opomnili, da bo to najbrže tisti »neki hotel« ki je bil v »Slovenca« na indeksu, se je g. prof. spomnil, da je treba z lastnim izgledom potrditi, kar je »Slovenec« šele v petek 12. junija konstatiral, pa je izginil. Nekateri so bili mnenja, da si g. profesor Jarc lahko privoščil kak »drag hotel«, če si je v Ljubljani privoščil vilo za 52 tisoč, kar si je mož gotovo pritrgal od svoje skromne profesorske plače.

+ Iz sodne službe. Višji sodni svetnik Ivan Kavčnik v Ljubljani je imenovan za dvornega svetnika pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru in se preseli na Dunaj. Ob tej priliki se izvrše tudi razne spremembe pri ljubljanskem sodišču. Kakor čujemo, je premeščeni sodni svetnik Šturm, ki je bil dosedaj predstojnik okrajnega sodišča, k civilnemu oddelku deželnega sodišča. Tu sem pride tudi državni pravdnik dr. Neuperger. Za predstojnika okrajnega sodišča v Ljubljani pride sodni svetnik Regally iz Radovljice.

+ Iz politične službe. Deželno-vladni koncipist pri kranjski politični upravi dr. Leonidas Pitamic je bil imenovan za ministerialnega koncipista v ministrskem predststvu.

+ Slovenec — generalni major. Polkovniku v pokoju Josipu pl. Leskošku, rojaku iz Mrzle Planine na Štajerskem, podelil je cesar značaj generalnega majorja.

— Še enkrat šenklaška procesija. Sobotni »Slovenec« piše, da ni bilo župana dr. Tavčarja pri oficijelni procesiji v stolnici. Zakaj župan ljubljanski ne gre k tej procesiji, je znano »Slovenca«, a se dela nevednega. Kadar bo škofov list preklical tiste osudne napade na narodno žensstvo, ki jih je svoj čas storil, takrat pojde ljubljanski župan oficijalno za šenklaško procesijo, preje pa ne. To je bilo že velikokrat povedano, a se vidi, da je treba menda vsako leto ponavljati. — Z ozirom na druge »Slovenčeve« besede o demonstrativni neudeležbi pri omenjeni procesiji, odgovarjamo, da je bilo klerikalno »glasbeno« društvo »Ljubljana« objavljeno na programu, da se udeleži procesije z zastavo, v resnici se je pa ni udeležilo. Prireditelj procesije niso mogli dobiti niti enega človeka, da bi nesel zastavo »Ljubljane« za procesijo. Nekod so dobili primeren odgovor: »Naj jo pa Stefe nese!« Ker je tudi Stefe ni hotel nesti, ostala je zastava »Ljublja-

ne« doma, doma so pa ostali tudi vsi člani. To je demonstracija proti procesiji in čudimo se, kako more deželni odbor tako uporno društvo še subvencionirati z mastno stalno letno podporo!

— Hrvatski dijaki v Ljubljani. Pod vodstvom ravnatelja Frankla, 3 učiteljev in 2 učiteljic je dospelo večeraj popoldne v Ljubljano 45 gojencev in gojenk meščanske šole v Brodu na Savi. Na kolodvoru jih je sprejel ravnatelj g. Dimnik in več slovenskih mesto in deželni muzej. Prenočevali mesto in deželni muzej. Prenočevali so v hotelih Tratnik in »Hirija«. Danes zjutraj so se odpeljali na Gorenjsko, kjer si ogledajo Vintgar, Bled in Bohinj. V četrtek odpotujejo skozi Ljubljano v Postojno, kjer posejijo postojnsko jamo in se vrnejo potem preko Reke domov. Dobro došli na slovenskih tleh!

— »Jugoslovska žena«. Za razstavo »Jugoslovska žena« vlada čim dalje večje zanimanje. Razni rodoljubi po deželi, zlasti na Gorenjskem in v Belokrajini, pa tudi na Štajerskem in Koroškem zbirajo zanimiva narodna dela, narodne noše, obrtne izdelke in dr. za razstavo v Ljubljani. Izredno lepa bo zbirka peč, avb in pasov, ki bodo reprezentirali veliko vrednost. — Tržaške Slovenke odpošljejo posebno odposlanko, ki uredi oddelke Trsta in njegove okolice. — Posebno krasen, zanimiv in pester bo dalmatinski oddelke s prelepimi nošami in dalmatinskimi narodnimi čilimi (preprogami). Da bo razstava pregledna, izda odbor »Splošnega slovenskega ženskega društva« tudi katalog razstavnih predmetov. Slavne trgovske trvdke v Ljubljani in na deželi, ki bi hotele prispevati za pokritje stroškov, naj blagovolijo poslati svoj inserat v katalog. Cela stran (20 cm dolga in 14 cm široka) velja 20 K, pol strani 10 K, četr strani 5 K. Prijave se sprejmejo do 5. julija t. l.

— Kranjska podružnica avstr. živinozdravnikov v Ljubljani je darovala »Domovini« 20 K, mesto venca na grob svojemu pokojnemu članu g. Simenthalu, okr. živinozdravniku v Mokronogu.

— Resnica je resnica, ni pa mišljen klerikalni list tega imena, ki se vsiljuje lahkovernim ljudem po krajih, ki se ne bi smeli zlorabljati, ampak resnica je, da je »Hribarjev gaj« najboljši prostor za prirejanje veselice. Božja previdnost je obdarila Krakovčane in Trnovčane s tem idiličnim prostorom najbrže zato, ker so po veliki večini narodno-napredni. Kdor ne verjame, da je »Hribarjev gaj« najboljši prostor, naj se pride preprčati v nedeljo 21. t. m., ko priredi napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo, tamkaj kresno slavnost. Med zelo zanimivim sporedom sporedom slavnosti se nahaja tudi točka, katera se more prirediti samo v Hribarjevem gaju. Podrobnii spored sledi.

„Kreditna zadruga“. Te dni bo pričelo razposiljati načelstvo »Kreditne zadruge« na vse hranilnice, posojilnice in druge denarne zavode prošnje za naklonitev kakega prispevka za sanacijo »Glavne posojilnice«. Načelstvo »Kreditne zadruge« prosi tem potom vsa p. n. ravnateljstva in načelstva teh zavodov, da vpoštevajo to prošnjo in po svoji moči prislokojijo takorekoč v zadnjem trenutku »Kreditni zadruzi« na pomoč, ter čimprej in ugodno rešijo tozadevno prošnjo, ker mora zadruga pričeti dne 1. julija t. l. z izplačevanjem 30% kvote upnikom »Glavne posojilnice«. Obenem se pa prosijo tudi one osebe, ki so direktno ali indirektno prizadete pri polomu »Glavne posojilnice«, da podpirajo to prošnjo »Kreditne zadruge« pri njim znanih denarnih zavodih.

— Delavec zaklal svojega tovariša pri delu. Včeraj popoldne ob pol 3. se je odigrala v Pollackovi tovarni (usnjarni) na Sv. Petra cesti grozna žaloigra. Dne 29. sept. 1893. v Hornu rojeni ter v St. Rupert, okraj Krško pristojni, na Poljanski cesti št. 60 stanujoči usnjarski pomočnik Anton Krese ter oženjeni Mihael Blaš, oče treh otrok, ki je stanoval v Zgornji Šiški, sta bila v tovarni skupaj zaposlena, se nista iz nam neznanega vzroka, (baje ker je bil Krese boljše plačan) nič kaj dobro razumela ter prišla včeraj popoldne do malega besedičenja. Pri tem pa je Blas pograbil dolg oster nož ter zabode z njim Kreseta v vrat, kateremu se je vlika kri in je takoj padel in na mestu umrl. Rana na levi strani vratu je bila velika in zevajoča, podobna od vročine razpokani zemlji. Kri je iz nje drla curkoma in v kratkem je otekla in je postal Krese bled ko zid. Na lice mesta poklicana policijska komisija je odredila, da so truplo zaklanega Kreseta odpeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Morilec Blas je pa takoj po storjenem zločinu odšel iz tovarne z namenom, da se sam javi, a je bil že med potjo aretirán, potem pa izročen deželnemu sodišču. Blas ob času zločina baje ni bil popolnoma trezen.

Krese je bil letos potrjen k vojakom, kamor bi imel oditi v jesen, a mu je Blas v svoji nepremišljeni naglici za vedno prerezal ni življenja. Blas pride na zatožno klop pri prvem porotnem zasedanju. Morilec Blas je bil eden največjih klerikalnih razgrajčev in nasilnežev. In tako gre v klasje Krekov nauk...

— Kavarnarjem, gostilničarjem in dr. v ravnanje. Kavarnarji in gostilničarji dosedaj običajno niso pošiljali svojih vajencev v obrtno-nadaljevalne šole, kar bi v smislu § 99. obrtnega reda morali storiti. Da se te popolnoma nezakonite razmere odpravijo, opozarja mestni magistrat kot obrtna oblast vse gostilničarje, kavarnarje, žganjetoče in sploh vse one ljubljanske obrtnike, ki so v posesti kake koncesije v smislu § 16. ob. reda in imajo že ali pa nameravajo v bodoče sprejemati vajence, — na dolžnosti, katere jim kot učnim gospodarjem nalaga § 100 o. reda. Zaeno je odrejeno, da morajo vsi vajenci, ki dosedaj še niso dokončali z uspehom ali obrtno-nadaljevalne šole, ali pa kakega drugega, vsaj enakovrednega učnega tečaja, počenši od učnega leta 1914/15 obiskovati splošno obrtno-nadaljevalnico v Ljubljani. Učni gospodarji imajo v to svrhu svoje vajence prijaviti pravočasno šolskemu vodstvu in se s tem potem izkazati pri mestnem magistratu. Čas in kraj vpisovanja bode mestni magistrat začetkom meseca septembra, kakor vsako leto, pravočasno javno razglasil. Ti vajenci so pa oproščeni celoletnega pouka v risanju, v geometriji in projekcijski vedi. Pregreške zanemarjanja te dolžnosti bode kaznoval mestni magistrat kot obrtna oblast.

Novi čukarije na Dolenjskem. Klerikalci so se zdaj tudi na Dolenjskem z vso vrnemo vrgli na ustanovitev in razširjenje čukarije. Dočim je po vnanjih farah vse polno čukarskih gnezd, so imeli pred Novim mestom do sedaj še respekt, vulgo strah. Zdjaj so pa tudi to premagali. Ker se sami niso upali doživeti polomije, so to hvaležno delo prepustili očetom frančiškonom. Ti so pričeli v samostan vabiti mlade fante, rokodelske vajence. Kako in ščem telovadijo o tem se bo dalo še govoriti, ko bo pojasnjeno, če je res, da novomeški frančiškani v bližnji okolici skrbe za »izvirni narasčaj«. — V bližnjem Šmihelu je ondotni kaplan Kastelic iz hvaležnosti, da smo mu do sedaj prizanegli marsikatero nerodnost, s pomočjo kocipljavega dr. Ogrižka ustanovil gnezdo že bolj doraslih čukov, ki pa za enkrat okrog največ telovadbo takole ponoci kroje oken svojih sovci. Vsekakor bodi dolžnost Dolenjskega Sokola, da izkuša ta gnezda po možnosti razdirati, še predno postanejo kar nameravajo biti.

Omnibus linija Bohinjska Bistrica - Bohinjsko jezero. Deželna zveza za tujski promet in turistiko na Kranjskem otvori tudi v letošnji poletni sezoni med Bohinjsko Bistrico in Bohinjskim jezerom omnibus linijo, ki prične voziti v nedeljo, dne 28. junija t. l. Omnibus bode vozil vsak dan trikrat na Bohinjsko jezero in bo odhajal iz kolodvora v Bohinjski Bistrici vsak dan ob 9. zjutraj, ob 3/4 na 11 dopoldne in ob 2. popoldne proti Bohinjskemu jezeru in bo imel sledeče postaje: Bistrica - hotel Sv. Janez - hotel Sv. Duh in končna postaja hotel Zlatorog. Ravno mimo teh postaj in po isti progi se bodo vračali omnibus 3krat nazaj v Bistrico. Odhod iz hotela Zlatoroga ob pol 11. in ob 3. popoldne in ob 6. zvečer. Vozne cene so: Bistrica - Sv. Janez 60 v, Bistrica - Sv. Duh 70 v in Bistrica - Zlatorog 1 K. Ta komunikacijska zveza je gotovo velike važnosti za tujski promet v Bohinju in je posebno izletnikom in pasantom dana prilika se za jako nizo ceno pripeljati na divno Bohinjsko jezero. Tudi so posamezni bohinjski kraji in hoteli med seboj intenzivnejše zvezani. Za ljubljanske izletnike je ta omnibus linija zelo prikladna in imajo gorenjski vlak, ki odhajajo iz Ljubljane ob 6. zjutraj, dalje ob 6'51 min. zjutraj in ob 11'30 dopoldne direktno zvezo na to omnibus linijo. Tiskani vozni redi so afiširani v hotelih in gostilnah na Jesenicah, Bledu in Bohinju.

Pepca s sadnega trga ali korak s pota, dunajska drama v treh dejanjih in s predigro, ki se predvaja danes v kinematografu »Ideal« bode gotovo zanimala vsakega, ki je videl Dunaj. Prinaša nam mnogo posnetkov iz mesta kakor tudi iz okolice, ki nam vzbujajo vesele spomine. Dejanje je jako genljivo in v glavni vlogi je slavna dunajska igralka Evgenija Reingruber.

Cirkus K. Kludsky na Miklošičevi cesti je za Ljubljano atrakcija prve vrste. Tudi včerajšnja predstava je napolnila podjetje do zadnjega kotočka. Vse točke so bile prvovrstne ter se obisk tega izbornega podjetja priporoča topla občinstvu. Današnji spored.

Za veselice. Ljubljanski orkester se priporoča gostilničarjem in društvom. Pojasnila daje I. Verstovšek, Ljubljana, Krakovska ulica št. 9.

Društvena naznanila.

Društvo »Mladika« ima v torek, dne 7. julija 1914 ob pol 6. popoldne v društvenem internatu v Šubičevi ulici št. 9 svoj redni (IX.) občni zbor z nastopnim dnevnim redom. 1. Nagovor predsednice. 2. Poročilo tajnice. 3. Računski zaključek za leto 1913/14. 4. Poročilo računskih preglednic. 5. Proračun za leto 1914/15. 6. Poročilo šolskega vodstva. 7. Volitev računskih preglednic. 8. Samostalni predlogi (§ 10. odst. 6. dr. pravil). 9. Slučajnosti. — K mnogobrojni udeležbi vabi upravni odbor.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj. Društvo se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je veselica dne 11. t. m. na sejmišču tako lepo uspela. Posebno se zahvaljuje cenjenim damam, ki so stregle v paviljonih in tudi sicer sodelovale, osobito načelnicam paviljonov gospe Mariji Babnikovi, Mariji Novljanovi, Katarini Volkarjevi, Gabrijeli Lumbarjevi, Mariji Pipovi in Anici Keržičevi, nadalje darovalcem dobrotov, g. Kollmannu, gosp. Bergmannu, g. Janku Predoviču, g. Lesjakovi, trnovskemu društvu in pevskeemu zboru, kakor tudi vsem zavlednim obiskovalcem zlasti županu g. dr. Tavčarju, deželnemu poslanecemu gg. prof. Reiserju in Turku ter občinskim svetnikom gg. Bončarju, Franchettiju, Likozarju in Smolettju.

Društvo notarskih kandidatov za graško nadsodišče v Ljubljani je imelo 6. t. m. v ljubljanskem Narodnem domu svoj VII. redni občni zbor. Udeležba je bila lepa. Predsednik je izrekel prisrčne pozdravice došlim tovarišem in izjavil imenom društva veselje, da raste zanimanje za sistematično in pridno delo pri izvenstojnih faktorjih, a povdarjal je še posebno praktično nado, da bo pristop še ne včlanjenih tovarišev čim preje izvršen, kajti delo se očividno kupiči, treba je torej dovolj sodelovalcev, ako nočemo krumiriti, ampak tudi dosežati uspehe v blagor našega stanu, ki ga še čaka jako resna prihodnost. Treba je gojiti notarsko pravo in rabo. Iz odborovega poročila posnamemo, da je bil le-ta v preteklem poslovnem letu jako agilen in neumorno skušal vzbujati na merodajnih mestih zanimanje za društvene cilje ter za zboljšanje dolge in večkrat trnjeve kandidatske poti. Sklenila se je sprememba pravil potom vladne potrditve in akcija, ki naj ozirom na neodpravljen druginjo in ozirom na dejstvo, da so skoro vsi notarski kandidati oženjeni in z otroci oblagodarjeni, sestavi statistiko kandidatskih plač in na podlagi taiste s pomočjo gg. šefov določi eksistenčni minimum; med drugim pa se je tudi sklenilo prijavljati pot za preureditev uradnih ur zlasti pred nedeljami in prazniki. V odbor so bili voljeni vzklikom: Predsednik: Franc Krisper v Ljubljani, podpredsednik: dr. Josip Krevelj v Ljubljani, tajnik: Franc Presečnik v Ljubljani, blagajnik: Ivan Kolenc v Ljubljani, odbornika: Franc Tavzes v Idriji in Franc Košenina na Vrskem, namestnika: dr. Ivan Stojan in dr. Ivan Grašič v Ljubljani, preglednika računov: Anton Kraigher v Postojni in Franc Mastnak v Radečah, v razsodišču: Otmar Golob v Kozjem, Anton Kraigher v Postojni in Franc Mastnak v Radečah.

Tel. društvo Sokoi v Štepanji vasi priredi svojo letošnjo javno telovadbo v nedeljo, dne 21. junija t. l. na travniku g. Matije Babška v Štepanji vasi. Telovadni nastop bo obsegal proste vaje članstva in telovadbo na orodju. Ob enem se vrši istotam velika ljudska veselica z najraznovrstnejšim zabavnim sporedom. Posbej omenjamo 30 m visok mlaj, na katerem se bodo lahko skačali dobri plezalci v plezanju za d. b. t. k. Postrežba v paviljonih s pristno pijačo, jedli, kavo, slaščicami itd. Pri prireditvi sodeluje sal. orkester Sokola I. in posebna godba za ples na plesišču na prostem. Začetek ob 3. popoldne. Prireditve Sokola v Štepanji vasi so občinstvu splošno priljubljene, vsled česar se tudi sedaj nadejamo obilne udeležbe. Na zdar! — Odbor.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj ima v sredo, 17. t. m. ob 7. zvečer v gostilni »Na klancu« sejo veselicega odseka in odbora.

Afera pri nogometni tekmi.

Sportni klub »Ilirija« nas prosi, da priobčimo to-le njegovo izjavo: Z ozirom na vesti v slovenskih in hrvatskih listih radi našega konflikta s I. hrvatskim gradjskim športnim klubom iz Zagreba je podpisani športni klub »Ilirija« primoran izjaviti sledeče:

1. Glede igre same je najboljša priča občinstvo samo, ki je bilo nad igralci gostov ogorčeno in se je opotovano vključil svoji znani objektivnosti napram gostom izražalo, da je njih igra surova in nešportna. Na koncu igre je to ogorčenje doseglo svoj vrhunec, občinstvo jih je spremljalo pri odhodu z igrišča z ironičnimi ovacijami.

2. Glede dvomljivega gola stojimo na stališču, da velja razsodba sodnika, katero razsodbo je občinstvo tudi odobravalo.

3. Glede očitanja, da so se rabile psovke, je resnica, da je en igralec, ki je dobil od nasprotnika občutno rano, v svoji razburjenosti in bolesti, vzkliknil proti le-temu »svinja«; to pa je veljalo le njemu, ne pa Hrvatov.

4. Trditve, da se je hotelo igralce s kavo zastrupiti, je skrajno perfidna. Kava se je servirala iz iste steklenice vsem igralcem in so jo kot prvi in zadnji pili igralci »Ilirije«.

5. Moštvo I. gradjskega športnega kluba se je povedalo že na igrišču, da se »Ilirija« ne bo držala pogodbe, če zapuste predčasno igrišče. Gostje so izjavili, da jim ni nič na tem ter so odšli. Torej ni res, da se jih je odgnalo od večerje, nasprotno prišli so na svojo roko v Narodni dom, kjer so bili od restavraterja tudi postreženi.

6. Za odgovor policije, češ, da jih pošlje po odgonu, če nimajo denarja, so sami odgovorni, ker policija vendar ni športno razsodišče.

7. Značilno je, da si ne upa prvi gradjski športni klub sam zadeve pojasniti, temveč se skriva pri napadih za neznanne nam osebe.

8. Proti nadaljnim trditvam te vrste bomo sodno postopali.

9. Obžalujemo, da se je hotelo od strani I. hrv. grad. športnega kluba napraviti iz navadnega medklubnega športnega spora narodno afero, in to od ljudi, glede katerih narodnostne zavednosti so se sopotniki izražali zelo dvomljivo.

10. Končno nazivljamo provzročitelje in razširjevalce omenjenih vesti infamne lažnike in jih pozivljamo, da nas tožijo, ker drugače ostane ta očitek na njih.

Ljubljana, dne 16. junija 1914.

S. F. K. »Ilirija«, Ljubljana.

Josip Rohrman, t. č. predsednik.

E. Betetto, t. č. tajnik.

Razne stvari.

* Nesreča v rudniku. Iz Essena poročajo: V rovu Alma Gelsenkirchenske rudokopne družbe je skala ubila štiri delavce.

* Milijonar slepar. Iz Lvova poročajo: 14. t. m. so aretirali večkratnega milijonarja in trgovca z lesom Weidberga iz Zielone, nadalje dra njegova uradnika in odvjetnika dr. Charaka. Obdolženi so sleparji z zavarovanjem zgreze žage v Zieloni.

* Rodbinska žaloigra. Iz Kodanja poročajo: V hipni blaznosti je posestnik Wöringsen v Windingu ustrelil svoje otroke, štiri dečke in eno deklico v starosti od sedmih mesecev do dvanajstih let. Nato je ustrelil samega sebe.

* Položaj v Italiji. Iz Ravenne poročajo: Tu vlada popolen mir. V provinci, kakor tudi v Forliju, je nastal zopet mir. — Iz Ancone poročajo: železničarji so 13. t. m. zvečer zopet začeli z delom. Prebivalstvo v Fabriano se je pomirilo. — Iz Ascoli-Picene poročajo: Blizu Porto San Giorgio so ob železniški progi našli bombo.

* Sleparsko oproščevanje od vojaške službe. »Nova reforma« poročajo: Afera sleparskega oproščevanja od vojaške službe se vedno bolj širi. V Lvovu so aretirali posestnika Sommerja in nekega štabnega zdravnika. Več aretacij se bo še izvršilo. V Krakovu in Podgorcih so dozdaj aretirali dvanajst oseb.

* Italijanski prestolonaslednik in bikoborba. Iz Madrida poročajo: Sedemletni italijanski prestolonaslednik, Umberto, je 14. t. m. prisostvoval v Paleni na otoku Malorca bikoborbi. Ko je bik konju razparal trebuh, se je prestolonaslednik onesvestil. Ko se je potem zavedel, je šel jokaje se s svojim vzgojiteljem iz arene.

* Zlato vozilo iz Amerike v Evropo. Iz Cherbourga poročajo: Veliki transporti zlata so na poti iz Amerike v Evropo. Parnika »Kronprinz Wilhelm« in »Savoie« vozita za 11 in pol milijona dolarjev zlata, ki je namenjeno za francosko banko, dočim vozita parnika »St. Paul« in »Oceanic« za 6 in pol milijona dolarjev zlata v Evropo.

* Avtomobilska nesreča. Iz Prage poročajo: Na poti iz Dobriša v Minšek se je prevrnil avtomobil, ki ga je vozil tovarnar Bondy iz Prage, v hipu, ko se je hotel umakniti nekemu kolezarju. Vsi, ki so bili v avtomobilu, so padli pod voz. Tehnik Kurz se je težko poškodoval in je kmalu nato umrl. Bondy in ostali so se le lahko poškodovali. »Národní Listy« poročajo, da je baje tudi sofer umrl zaradi zadobljenih ran.

* Sufragetke. Iz Londona poročajo: 14. t. m. ob desetih zvečer je eksplodirala v cerkvi sv. Jurija bomba, ki je povzročila ogromno škodo. Na neki klopi je ležal list, v katerem protestirajo sufragetke proti nasilnemu krmeljenju v ječah. Tudi v cerkvi sv. Pavla so sufragetke motile službo božjo. Med službo božjo je klicala neka ženska božji blagoslov na Pankhurstovo in božje preklestvo na vlado. Zenska se je privezala z železno vrvo na klop, tako da so morali del klopi odzagati.

* Veliko neurje v Londonu. Iz Londona poročajo: V Londonu je predvčerajšnjim razsajal grozen vihar, kakoršnega ne pomnijo že leta. Deževalo je pa tako, kakor že ne od leta 1845. V nekem parku je strela ubila šest oseb, devet jih je ranila, med temi pet težko. Šest otrok, ki so se igrali, je zbežalo pod veliko lipo. Udarila je strela vanje. Neki policist je videl, kako so otroci popadali. Hitel jim je na pomoč. Prvi otrok, ki ga je vzdignil, je bil tako podoben njegovemu otroku, da se je onesvestil. Toda kmalu se je zavedel ter s pomočjo drugih ljudi prenesel otroke, ki so vsi še živeli, v bolnišnico. Trije otroci so kmalu nato umrli v bolnišnici. Padala je kakor oreh debela toča. Na različnih mestih vzhodnega Londona so bili kanali vplavljeni. Voda je drla po cestah.

* Grozen čin. Iz Hofenheima na Riedu poročajo: 13. t. m. zjutraj so našli v hiši peka Backa pred pečjo truplo pekarjevo z razbito lobanjo, v spalnici so našli obe dorasli hčeri težko ranjeni, žena pekovo pa tudi popolnoma razmesarjeno in mrtvo. Najbrž je izvršil umor neki pekovski pomočnik, ki je tisto noč izginil.

* Upor v kaznilnici. Iz Figuerasa poročajo: V tukajšnji kaznilnici je prišlo, ko je bilo vojaštvo in del paznikov pri procesiji, do upora. Z noži in revolverji oboroženi uporniki so napadli uradnike. Ravnatelj je bil ustreljen, dva druga paznika pa težko ranjena. Devet kaznjencev je bilo ranjenih. Vojaštvo je zopet napravilo red.

* Umori. Iz Berlina poročajo: Delavec Plischke je v četrtek zaklal svoje 20 let staro nevesto. Njeno mater, ki je prihitela na pomoč, je težko ranil. Nato se je zastrupil. — Iz Madrida poročajo: V vasi Palacios-Rubies blizu Salamance je neka Marija Pio sporočila župniku, da je njenega moža in njene tri otroke obsedel hudič, vsled česar jih namerava umoriti ter jih darovati bogu. Duhovnik se ni zmenil za to pripovedovanje. V sredo so pa našli v stanovanju omenjene žene njene tri otroke v starosti 3, 9 in 11 let s prerezanimi vratovi. Žena se je vtopila v vodnjaku. Mož, ki je šel na vse zgodaj na polje, se je rešil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijski veleposlanik v Petrogradu.

Dunaj, 16. junija. Avstro-ogrski veleposlanik v Petrogradu grof Szapary bo v kratkem odpoklican.

Razredna loterija.

Dunaj, 16. junija. Pri današnjem zrebanju je dobila 20.000 K št. 27.510, 5000 K št. 10.740, po 2000 K pa št. 22.323, 55.128, 72.880, 76.233, 79.444, 83.545, 85.580, 104.893.

Volitve v Italiji.

Rim, 16. junija. Administrativne volitve v Rimu so se končale z zmago skupne liste ustavne stranke (44 kandidatov) in karoliške stranke (20 kandidatov). Za generalnega svetnika je bil izvoljen pariški veleposlanik Tittoni.

Milan, 16. junija. Pri včerajšnjih volitvah so najbrže zmagali socialni demokrati.

Vojaška služba na francoskem.

Pariz, 16. junija. Delavski sindikat je sklenil za propagiranje dveletne vojaške službe ustanoviti zvezo vojaških obvezancev, kateri naj pristopijo vsi organizirani delavci od 16. do 20. leta. Zveza naj pripravi odpor bodočih novincev proti tretletni vojaški službi.

Vremenska katastrofa v Parizu.

Pariz, 16. junija. Včerajšna nevihta je napravila v Parizu velikansko škodo. V več mestnih okrajih se je udrla zemlja. Vodovodi so pokvarjeni. Ljudje so se ponekod pogrezali v udrtine. V nekem okraju je izginila cela kavarna v taki udrtini.

Panamski prekop.

Washington, 16. junija. K slavnosti blagoslovljenja Panamskega prekopa pride predsednik Zedinjenih držav Wilson z velikim mednarodnim brodom v Colon. Devet držav je že priglasilo udeležbo. Udeležba se otvoritve tudi vse atlantsko brodovje Zedinjenih držav. Po slavnosti se bo peljalo brodovje skozi kanal v San Francisco. Skozi kanal bodo vozile ladje 4 dni.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Tuje vojne ladje.

Pariz, 16. junija. Francoska križarka »Edgar Zuin« je dobila povelje, da takoj odplave pred Drač.

Boji.

Dunaj, 16. junija. »Agencija Stefani« poroča ponoči iz Drača sledeče o poteku včerajšnjih dopoldanskih bojev: Po smrti polkovnika Thomsona je prevzel poveljništvo major Roelsema. Italijanska torpedovka, ki je reknoscirala, je dognala, da je število vstašev zelo veliko. Zato so izkrcale italijanske in avstrijske vojne ladje moštvo, da je ščitilo poslaništvo in kneževu palačo. Mornarji so prevzeli tudi transport ranjencev k obema lazaretoma v kneževi palači. Ob 10. dopolne sta odplula dva avstrijska torpedna čolna v Sveti Ivan, da pripeljeta od tam nove malisorske čete.

Vstaši so cel dan v presledkih napadali mesto deloma z močvirja sem, deloma iz okoliških holmov. Ob 6. in 30 minut zvečer so pripeljali v kneževu palačo truplo polkovnika Thomsona. Branitelji so imeli 100 ranjenih in 20 mrtvih.

Proti večeru in v prvih nočnih urah je boj ponehal. Po mestu so razpostavili svetilke, ker so bili pripravljani, da poskusijo vstaši nočni napad. S krova italijanske križarke »Iride« so opazovali vstaše, ki so se skrivali po okopih in bregovih pri Draču ter ob obali. Pripravljajo se na nočni napad. Z napadi čez dan so hoteli branitelji samo izmučiti. Odločitev mora pasti ponoči ali jutri (t. j. danes).

Dunaj, 16. junija. V nasprotju z italijanskim uradnim poročilom, ki ne ve ničesar o kakem odločilnem porazu vstašev, pravi uradna avstrijska brzojavka, da so bili vstaši na celi črti premagani in da so imeli velike izgube.

Dunaj, 16. junija. Včeraj popoldne se je odpeljal iz Svetega Ivana 1500 Malisorov, ki pa morejo dospeti v Drač šele danes popoldne.

Dunaj, 16. junija. Avstrijska vlada je sporočila holandski vladi sočutje na smrti polkovnika Thomsona.

London, 16. junija. Angleški listi poročajo, da so vstaši v poznih nočnih urah ponovili napad na Drač. Obrambe so se udeležili tudi italijanske in avstrijske vojne ladje. O izidu boja ni še nobene vesti.

Listi pravijo, da je bil Thomson žrtve strahopetnosti Malisorov, ki jih je zamenjaval na ofenzivo. Postavil se je sam na čelo Malisorov, v tem trenutku pa ga je krogla zadela direktno v srce. Malisori so zbežali.

Rim, 16. junija. »Tribuna« poroča, da je gotovo, da bo Drač padel v roke vstašev. Kneževa telesna straža je večinoma pobegnila. Po vesteh drugih listov je Drač nezadostno preskrbljen z živili in mu manjka vode, ker so vstaši vodovod odrezali. Knez ima samo 2 topa, ker je ostale topove odposlal deloma v Valono, deloma na sever.

Rim, 16. junija. Vest, da je knez Viljem zbežal na italijansko vojno ladjo se ne potrjuje. Najbrže pa je spremlj svojo rodbino na varno.

Dunaj, 16. junija. Ob pol 2. popoldne je baje dobila »Reichspost« od najbolje podučene strani radiografično obvestilo, da je knez popolnoma premagal vstaše. Vstaši so imeli

baje velikanske izgube. Škodovi topovi so se izvršno izkazali. Vojne ladje niso posegle v boj. V Draču je vse mirno ter vlada splošna zadovoljnost nad uspehom kneza.

Dunaj, 16. junija. Iz Drača poročajo, da so dospeli Malisori in Miriditi, ki so se bili včeraj odpeljali na Lloydovem parniku »Goricia«, danes ponoči v Drač. Mesto je prazno. Vsi tuji so pobegnili razen nekaj Avstrijcev in Nemcev.

Dunaj, 16. junija. Vojno ministristvo je dalo direktno zvezati svojo brežično stacijo z ladjo »Admiral Spaun«.

Kaj potem?

Rim, 16. junija. Oficijozni »Popolo romano« piše: Če pade Drač in mora knez pobegniti, bo Italija predlagala, da naj prevzame nadaljno upravo Albanije zopet mednarodna kontrolna komisija.

VOJNA NEVARNOST MED GRŠKO IN TURČIJO.

Carigrad, 16. junija. Grška nota Turčiji ne vsebuje nobenega roka, marveč zahteva samo, da Turčija napravi hitro red. Porta še ni odgovorila.

London, 16. junija. Komite obeh zbornic ameriškega kongresa se je izrekel proti temu, da bi se prodali bojni ladji »Idaho« in »Mississippi« Grški.

Carigrad, 16. junija. Turški listi presoajo napetost med Grško in Turčijo hladno ter nočejo verjeti na možnost vojne.

Belgrad, 16. junija. Politični krogi opozarjajo na to, da bi utegnila biti Srbija pri eventualnem izbruhu vojne med Grško in Turčijo kot zavveznica Grške, udeležena v toliko, da bi morala prevzeti gotove varnostne službe. S to eventualnostjo na merodajnih mestih tudi računajo, zato tudi skupščina ni bila razpuščena.

Carigrad, 16. junija. Francoska križarka »La Touche Treville« v Beirutu je dobila povelje, da odplave pred Smirno. Ruski stacionar »Dонец« je že odplul tja.

London, 16. junija. Kakor poročajo listi iz Aten, je ministrski predsednik Venizelos referiral ministrskemu svetu o položaju. Konstatiral je, da trajajo v nasprotju s carigradskimi poročili preganjanja Grkov v Mali Aziji naprej in so se še poostri-la. Ob navzočnosti ministra Talaata in takorekoč pod njegovo asistenco se trpinčijo Grki v Aivaliju. Ministrski svet je sklenil, da se ne zadovolji z zagotovilom, da se bo napravil red. Zahtevali bodo primernih garancij, da se napravijo zopet normalne razmere, sicer bo Grška posegla po skrajnih sredstvih.

Atene, 16. junija. Do sedaj Turčija na grško noto še ni odgovorila. Položaj se presoja v uradnih krogih kot vedno resnejši.

Pariz, 16. junija. Oficijozno se poroča, da je francoski poslanik v Atenah dobil nalogo, da nasvetuje k zmernosti v postopanju proti Turčiji. Francoski veleposlanik v Carigradu bo storil paralelno demaršo.

Atene, 16. junija. Uradno se poroča, da trajajo preganjanja Grkov v Mali Aziji naprej. Snoci so turški orožniki na čelu oborožene tolpe zažgali grško selo Janicar. Ko so hoteli Grki gasti, so to orožniki prepričali in streljali na Grke. Turške oblasti v Aivaliju so odklonile vsako pomoč Grkom. Grško prebivalstvo v Mali Aziji še vedno trumoma beži na otoka Kios in Mitilene.

Malta, 16. junija. Grška vlada je poklicala vse tu se nahajajoče grške mornarje pod orožje.

Diplomatične zveze prekinjene.

Dunaj, 16. junija. Iz Aten poročajo opoldne, da je včerajšnji ministrski svet sklenil prekiniti diplomatske zveze s Turčijo.

Pomoč Srbije.

Belgrad, 16. junija. Grška je zahtevala od Srbije v slučaju vojne s Turčijo dve diviziji, ki naj ščitita grško-bolgarsko mejo.

Srbska skupščina.

Belgrad, 16. junija. Skupščina je sprejela v zadnjem branju izredni kredit za vojsko v znesku 122.800.000 dinarjev ter podaljšanje prezenčne službe za eno leto. Prihodnja seja bo 20. t. m.

Balkanska finančna komisija.

Pariz, 16. junija. Mednarodna komisija za finančne zadeve balkanskih držav se je neoficijalno sestala včeraj dopolne v francoskem zunanjem ministristvu.

Za varstvo bralcev

se nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih brezvestni ljudje dandanes spravljajo

v promet. Star je že dobri sloves in velika priljubljenost Fellerjevega blagodiščnega rastlinskega esenčne fluida z oblastvno varovano besedno znamko »Elsafluid«, ki, kakor znano in kakor vsak dan lahko slišimo iz ust zdravnikov, učinkuje, po-

življajoče, krepi živce in mišice in blaži bolečine.

Ravno tako pogosto kakor Fellerjev fluid pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo, Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastvno

varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. Ker smo se o dobrodejnih lastnostih obeh preparatov sami prepričali in smo jih pogosto od mnogih bralcev in zdravnikov slišali hvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da naročite oboje na-

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsa trg št. 238 (Hrvaško). Poizkusni tucač Fellerjevega fluida stane franko 5 kron, Fellerjevih kroglic 6 škatlic franko 4 krome.

Za skladščice lesa in žago se iščejo izkušeni

lesni opravniki

(Platzmeister) zmožni slovenščine in nemščine. Ponudbe pod „Platzmeister 2350“ na uprav. „Slov. Nar.“.

== Priporočila se kot strokovnjak ==

K. JURMAN

optik-specialist, optični zaved z električn. obratom.

Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško poastreže.

Zahtevajte : cenik. :

Zenske

pri motivah (zastajanju krvi) ne jemljejo kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Moje prijetno zauživalno, preizkušeno, zajamč. neškod. sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostov. zahv. pisma. Velika škatlija K 485 pošt. prosto. Diskr. dopišilja dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83 Niederlausitz.

Na željo se dopolnje iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljavnice, zatorej carinske neprilike vključeno. 4561

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 60.780.720-10 — Iznajljane odškodnine in kapitalije K 129.865.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakozki slovensko-narodno upravo.

Vas pojasnila daje: Cigar pisarne so v Gosposki ulici št. 12. Generalno zastopstvo v Ljubljani lastnej bančnej hiši

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Tovorni avtomobil

sistema „Sauer“, 35 HP močan, noseč 45 met. stotov, le malo časa v rabi, zatorej skoro nov, se zaradi opustitve obrti takoj proda proti jako ugodnim plačilnim pogojem.

Avtomobil se lahko ogleda v tovarni za vozove Peter Keršič Spodnja Siška pri Ljubljani. 2352

Pozor klobučarji! Pozor klobučarji! Odda se v najem lokal

v katerem se nahaja že 30 let stara trgovina s klobuki, kakor tudi delavnica z vsem orodjem za klobučarsko obrt in ena soba s kuhinjo. 2102

Makso Rojc, Kamnik št. 12.

Stalni 2200 krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Trgovski sotrudnik

izučen mešane stroke, posebno dober manufakturist, išče službe v večji trgovini. — Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „manufakturist/2351“.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 štev. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevaajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

C. kr. avstrijske državne železnice. Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trzič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6-51 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)

8-05 dopoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Topllice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12-52 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo-Topllice, Črnomelj, Metlika, Bubenjarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

1-55 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trzič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-38 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trzič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc Dunaj.

6-58 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bubenjarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bubenjarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

10-55 dopoldne. Osebn. vlak iz Straže-Topllice, Novega mesta, Grosupljeja in (od otvoritve) Bubenjarcev, Metlike, Črnomlja

11-16 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka Trziča, Kranja.

2-35 popoldne. Osebn. iz Straže-Topllice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljeja, in (od dne otvoritve naprej) Bubenjarcev, Metlike, Črnomlja.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste Beljaka, Trziča, Kranja.

7-53 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

8-20 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca Beljaka, Trziča, Kranja.

9-23 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Topllice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega Kočevja, Grosupljeja, in (od otvoritve naprej) Bubenjarcev, Metlike, Črnomlja.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-40, 11-50, 3-12, 7-15, (11-20 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

URA za reklamo Kdor bi rad uro zastoni, elegantno protizlisko uro za dame ali gospode po izbiri naj piše takoj na zalogo ur Fr. Schmidt, Praga, Vinohrady.

SOBA

z dvema posteljama in pernicami se se išče za 8 ev. več dni od 30 junija naprej. Ponudbe z navedbo cene pod dr. Karel Paul, Zagreb poste restante.

Velik zaslužek

s prevzetjem samoprodaje prve vrste predmeta. Mnogo okrajev je že oddanih. Strokovnega znanja in prodajalnega lokala ni treba. Gospodje ki razpolagajo z lastno glavnico K 2-4000, naj pošljejo ponudbe pod šifro „Tudi kot postranski zaslužek“ na upravništvo „Slov. Naroda“ 2349

20 junija se otvori v Bazovici pri Trstu 2348

semenj

za govedo, konje in prašiče.

Spreten sedlar

vajen izdelovanja novih in popravljania starih konjskih oprav, se išče.

Ponudbe na papirnice in celulozne tvornice v Podgori pri Gerič. 2215

Humanic

12.50 16.50 20.50

Humanic-čevlji so neprekosljivo kakovosti

LJUBLJANA, Franca Jožeta cesta št. 1.

Vabilo

na občni zbor Posojilnice v Radovljici reg. zadr. z om. poroštvom

ki se vrši dne 27. junija 1914. ob 3. uri popoldne v posejilniških prostorih.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo ravnateljstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Razdelitev čistega dobička.
- 4.) Volitev ravnateljstva.
- 5.) Volitev nadzorstva.
- 6.) Slučajnosti.

Ravnateljstvo.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v salogi fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesionirana prodaja strupov v Ljubljani, Solombergova ulica 8.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila s obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštaine prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::

za dame in deklice

bluze, modno blago, sukno, platno, garniture, preproge, šerpe, rute, piati.

Denar takoj kulantno

iz lastnega za trgovce, obrtnike, tvorničarje itd., za višje uradnike, častnike in privatne uradnike, strogo diskretno. Majhna vračila. Komer. pisarna **Sandor Wiener** (prot.firma) 1873
Požun (Pressburg.)

Kovaškega in

kolarskega pomočnika

sprejemem takoj v trajno delo.

Anton Petkovič, Sp. Logatec.

Blagajničarka

in servirarica

za veliko letovišče se sprejmeta takoj.

Naslov pove upravištvo »Slov. Naroda«. 2329

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“ Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

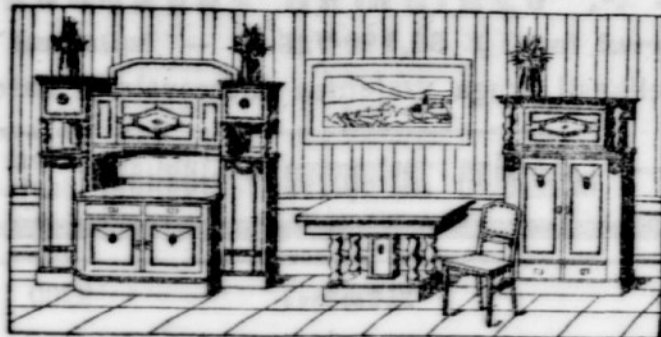
Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba, orehov ali hrastov les
K 350.—

Jamči se za solidno delo. Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13-18.

Trije dobro izurjeni mizarški pomočniki

za mehko pohištvo se sprejmejo proti dnevni plači 4-6 K v delo. Mizarija v Celju, Gosposka ulica 9. Sprejmejo se le samostojni delavci. 2345

Prodajalko

v trgovino mešanega blaga, popolnoma izvežbano, samostojno moč, sprejemem takoj v podružnico v Petrovčah pri Celju. 2342

Anton Vodenik, Žalec, Štaj.

Lesni trgovec v večjem kraju na Kranjskem išče

knjigovodkinjo

veščo slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe s sliko pod „Knjigovodinja“ do 20. t. m. na upr. »Sl. Nar.«

Tovarna za vpoignjeno pohištvo v Tolminu sprejme

kontoristko

vešča knjigovodstva in pisalnega stroja. 2347

Plača po dogovoru.

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

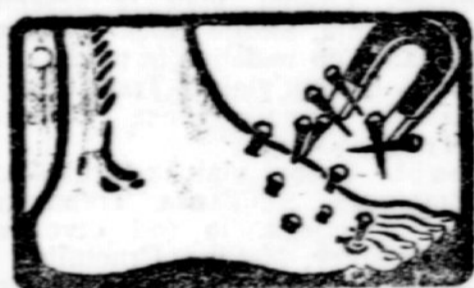
tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu sneznobeke ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno životno ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini
J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria balsam“ Vaših kurjih oces, bradavic, otisčancev v 3 dneh ne odstrani brez poletin. Cena lončku z garancijskim pismom K 1.—, 3 lončki K 2-50. Na stotine zahvalnih in prizn. pisem. **Kemeny, Kaschau (Kassa)** 2185
I. Postfach 12 735 (Ogrsko).

PRESEGE PORTIS
SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIPRAV. DR. FR. DERGANČ

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se solidna tvrdka modni salon

damskih in otroških slamnikov v najnovejših oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.

Marija Götzl Ljubljana,

Židovska ulica številka 8.

Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Hotel LLOYD

z restavracijo in najlepšim vrtom

priporoča p. n. slavnemu občinstvu 1785

Karol Zauses, hotelir, Sv. Petra cesta številka 7.

Sprejemajo se tudi vedno ukaželjne gospice za pouk v kuhni.

LJUBLJANSKI ZVON

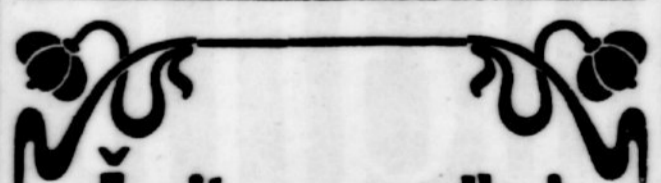
Mesečnik za književnost in prosveto.

Letnik XXXIV. (1914).

„LJUBLJANSKI ZVON“ izhaja v zvezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h četrti leta 2 K 30 h, za vse neuvetljive detele po 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 50 h.

„Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Ženitna ponudba!

Posestnik na deželi, srednje starosti, se želi seznaniti z gospodično, staro 20-30 let, ki bi imela v gotovini 2000 K. Le resne ponudbe s sliko do 1. julija na uprav. „Sl. Nar.“ pod „Lopa bodočnost“.

X Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.

Za obila naročila se priporoča 895

Otilija Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Nobena varnostna odredba ne brani nikogar pred smelimi tatvinami.

Dolžnost je torej vsakega, braniti svoje imetje

Z zavarovanjem zoper vlomske tatvino

katero pod zelo ugodnimi pogoji sklepa in na vsa vprašanja z obratno pošto odgovarja 2147

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Najboljše švicarske vezenine.

A. ŠARC

last. Jadviga Sarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Perile za dame in gospode po meri.

Največja izbira namiznih garitur.

Najboljše platno v vseh širjavah.

Domača tvrdka.

Zlatar, juvelir in trgovec z urami

Ustanovlj. leta 1889.

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica številka 3.

Juveli, zlatnina, srebrnina ter razne ure.

Edina zaloga ur z znamko „TUP“.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Ceniki zastonj. 126 Ceniki zastonj.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najvišje število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najvišjo svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Ivan Magdič

krojač prve vrste Ljubljana, 340

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni „Europa“)

:: se priporoča ::

Zaloga angleškega blaga.